

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

In opdracht van Magis Vastgoed Eindhoven B.V.

Ecologische quickscan Europaweg 97 in Helmond

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	S. Bakker
Review	M. den Uijl
Rapportnummer	EQ-1071
Status rapport	Definitief
Datum	28-9-2022
Aantal pagina's	54
Wijze van citeren	S. Bakker, 2022, Ecologische quickscan Europaweg 97 in Helmond, in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportnummer EQ-1071, Sint-Michielsgestel.
Opdrachtgever	Magis Vastgoed Eindhoven B.V.
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. R. Brekelmans

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

Natuurlink B.V.
De Rietzanger 2
5271 LN Sint-Michielsgestel

NL27 RBRB 8836 2360 81

06 - 11 66 72 97

073 - 851 17 38

NL863778458B01

www.natuurlink.nl

info@natuurlink.nl

85887854

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	3
2	Inleiding.....	4
2.1	Doel van de ecologische quickscan	4
3	Werkwijze	5
3.1	Literatuuronderzoek	5
3.2	Flora en fauna onderzoek	5
3.3	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	5
4	Wet- en regelgeving	6
4.1	Inleiding in de Wet natuurbescherming	6
4.2	Soortbescherming in de Wet natuurbescherming	6
4.3	Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming	9
4.4	Zorgplicht voor dieren en planten.....	9
4.5	Houtopstanden in de Wet natuurbescherming.....	9
5	Omschrijving plangebied	10
5.1	Afstand tot beschermde natuurgebieden	13
5.2	Verstoring door geluid	16
5.3	Aanwezige ecotopen	17
5.4	Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.	20
6	Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming	24
6.1	Voornemen	24
6.2	Bepaling invloed van de effecten	25
6.3	Effecten op beschermde natuurgebieden	28
7	Conclusies en aanbevelingen	30
7.1	Samenvatting soortbescherming	32
7.2	Samenvatting gebiedsbescherming	34
8	Gebruikte bronnen	35
Bijlage 1	Vrijgestelde soorten Interim omgevingsverordening Noord-Brabant ..	36
Bijlage 2	Jaarrond beschermde nesten	37
Bijlage 3	Mogelijk te verwachten beschermde soorten Wnb	38

1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de beoogde ruimtelijke ingreep van de opdrachtgever en de doelen van het ecologisch onderzoek.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de Wet natuurbescherming en wordt in algemene bewoordingen aangegeven waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van ruimtelijke ingreep.

In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke werkwijze is gevolgd bij het uitvoeren van de ecologische quickscan.

In hoofdstuk 5 wordt het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Er wordt een inschatting gemaakt welke beschermde soorten mogelijk voorkomen op basis van literatuuronderzoek en de fysieke bezoeken aan het plangebied.

In hoofdstuk 6 wordt een beschrijving gegeven van de voorgenomen activiteiten van de ingreep en worden de effecten van de voorgenomen ingreep op flora en fauna beschreven. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de wet natuurbescherming.

Afsluitend komen in hoofdstuk 7 de conclusies uit de ecologische quickscan aan bod.

2 Inleiding

Magis Vastgoed Eindhoven B.V. heeft het voornemen om het kantoorgebouw aan de Europaweg 97 in Helmond te verbouwen tot een appartementencomplex. Op het huidige gebouw wordt voor deze ontwikkeling ook een extra verdieping gebouwd. Omdat de uitvoering van deze ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op beschermde soorten en beschermde gebieden heeft de gemeente Helmond verzocht om een ecologische quickscan uit te voeren. Met dit rapport wordt aan deze vraag voldaan.

2.1 Doel van de ecologische quickscan

In dit oriënterend onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

Vindt het initiatief plaats op een locatie waar (mogelijk) beschermde dier- en/of plantensoorten voorkomen of functies voor deze soorten worden vervuld? Zo ja:

- Welke beschermde dier- en/of plantensoorten komen op of rond deze locatie voor?
- Welk beschermingsregime is van toepassing is op deze soorten?
- Ondervinden die soorten schadelijke effecten van de ingreep?
- Kunnen schadelijke effecten worden voorkomen door de ingreep op een aangepaste wijze uit te voeren?
- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde soorten?

Heeft de ingreep negatieve effecten op beschermd natuurgebieden? Zo ja:

- Wat zijn de instandhoudingsdoelen van de gebieden?
- Heeft de handeling significante gevolgen voor die gebieden?
- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde gebieden?

Is er eventueel een verdiepend onderzoek noodzakelijk? Zo ja:

- Naar welke soorten en functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?

3 Werkwijze

Er is een ecologische quickscan (verkennde inventarisatie) uitgevoerd om in beeld te brengen of door het voorgenomen initiatief negatieve effecten zijn te verwachten op beschermde soorten en beschermde gebieden.

3.1 Literatuuronderzoek

Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) en relevante recente verspreidingsatlassen (zie bijlage 3).

De opgevraagde gegevens dekken het gehele gebied waar de ingreep plaats gaat vinden, samen met het gebied dat binnen de invloedssfeer van de ingreep ligt. Op basis van de aard van de voorgenomen ingreep (renovatiewerkzaamheden) en de aard en de situering van het plangebied kan redelijkerwijs worden gesteld dat negatieve effecten alleen kunnen optreden op gebouwbewonende soorten en algemeen voorkomende soorten in de bebouwde omgeving. Daarom is alleen een representatief deel van de omgeving in de NDFF in kaart gebracht (zie bijlage 3).

Vervolgens is voor deze beschermde soorten onderzocht of op basis van verspreiding, ecologie en de aanwezige ecotopen het aannemelijk is dat een soort in het plangebied of invloedgebied van de ingreep voorkomt.

3.2 Flora en fauna onderzoek

Het plangebied is bezocht door S. Bakker. De weersomstandigheden waren geschikt om een betrouwbare inspectie uit te voeren (zie tabel 1).

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens het veldbezoek.

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
23-09-2022	11:30 – 12:30	15 °C. Geheel bewolkt. ZZO2. Geen neerslag.

Tijdens het bezoek is de (potentieel) aanwezige flora en fauna onderzocht, alsook de functies die bepaalde delen van het terrein (kunnen) vervullen. Hierbij is gebruik gemaakt van checklijsten en protocollen (zoals gepubliceerd door het NDFF),

kennisdocumenten van BIJ12 en diverse gidsen en websites waarin ecologie van soorten aan bod komt. Aan de hand van deze informatie en opgebouwde ecologische kennis binnen Natuurlink is de feitelijke en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en functies van het plangebied bepaald.

3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Op grond van de beschreven activiteiten is door Natuurlink een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies. De mogelijke negatieve effecten zijn vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming. Hierbij is gekeken of er sprake is van een overtreding van de soortbescherming of gebiedsbescherming en hoe een overtreding van de Wet natuurbescherming valt te voorkomen.

4 Wet- en regelgeving

4.1 Inleiding in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) is in Nederland op 1 januari 2017 in werking getreden. In deze wet staan de beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Vanwege de inwerkingtreding van deze wet zijn de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming geeft uitvoering aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn die zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming op Europees niveau regelen.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten of beschermde natuurgebieden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Dit betekent in de praktijk dat het bij ruimtelijke ingrepen gaat om het effect van activiteiten op beschermde soorten en gebieden. Als activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat er geen schade wordt toebracht, dan is toetsing aan de Wet natuurbescherming niet nodig. Soms is het echter onvermijdelijk dat of onduidelijk of schade wordt toegebracht. In die situaties is het noodzakelijk om aanvullend ecologisch onderzoek te laten uitvoeren en te bepalen of er een vrijstelling geldt voor de activiteiten of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor de aanvraag van een Omgevingsvergunning. De bevoegdheid om te toetsen aan de Wet natuurbescherming ligt in de meeste gevallen bij de provincie.

4.2 Soortbescherming in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes om soorten te beschermen:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
3. soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). De belangrijkste verbodsbepalingen staan vermeld in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht belangrijkste verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen ¹	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen ¹ .	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen ¹ .
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing.
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ²	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

¹ Een zodanige verstoring van een van het nest dat deze wordt verlaten dient volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) ook te worden meegenomen in een overtreding van de verbodsbepaling.

² Het opzettelijk storen geldt dan met name in kwetsbare perioden zoals het broedseizoen, overwintering en trek.

De term 'verstoring'.

Er is sprake van een verstoring ingeval een activiteit een verontrusting van een soort veroorzaakt ten gevolge waarvan sprake is van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Zo is er sprake van een verstoring indien de functie van een voortplantings- of rustplaats van een soort, al dan niet voorlopig, door een activiteit niet of minder goed kan worden vervuld, ook al blijft die plaats fysiek in stand. Verstoringen moeten per soort worden beoordeeld in het licht van de intensiteit, duur en frequentie van herhaling van de verstoring.

Bron: BIJ12

Vrijstelling, ontheffing en vergunning.

Voor een besluit waarbij een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt voor een categorie van gevallen, wordt de term "**vrijstelling**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt, wordt de term "**ontheffing**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij een bepaalde handeling wordt toegestaan, wordt de term "**vergunning**" gebruikt.

4.2.1 Afwijkingen van de verbodsbepalingen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten is voldaan, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

4.2.2 Gedragscode

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10 Wnb zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een goedgekeurde gedragscode (art. 3.31 lid 1 Wnb). Werken volgens een gedragscode heeft als voordeel dat geen ontheffingsprocedure hoeft te worden doorlopen. Mogelijke uitzonderingen hierop staan in de gedragscode omschreven. Hierdoor kan het gebruik van een gedragscode zorgen voor een sterke vermindering van administratieve lasten en voor kortere proceduredtijden.

Een gedragscode geldt voor heel Nederland, dus niet voor één bepaald gebied of plaats. En ze mogen door alle organisaties in dezelfde sector gebruikt worden als de belangen en activiteiten op u van toepassing zijn.

De provincies ontvangen graag een melding als een ruimtelijke ingreep onder een gedragscode soortenbescherming wordt uitgevoerd. Dit is niet verplicht maar de provincies stellen dit erg op prijs. Het voorkomt bijvoorbeeld onnodige handhavingsacties.

4.3 Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming

Binnen de Wet natuurbescherming worden ook natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurlijke waarden en wezenlijke kenmerken beschermd. Dit zijn de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Deze gebieden zijn geselecteerd op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden of om een samenhangend ecologisch netwerk te creëren. De Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb, de overige gebieden via het besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en provinciale verordeningen.

Als er naar aanleiding van een initiatief mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart te worden gebracht en te worden beoordeeld. Projecten, plannen en overige handelingen die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuurgebieden zijn vergunningsplichtig.

Binnen deze ecologische quickscan wordt daarom bepaald of het initiatief mogelijk negatieve effecten heeft op de doestellingen van Natura 2000-gebieden en overige beschermde gebieden. Als er sprake is van negatieve effecten, dan dient als eerste stap een voortoets te worden uitgevoerd. Dit is een oriënterend onderzoek naar mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Als hieruit blijkt dat er een kans bestaat op een negatief, maar geen significant effect, dan moet vervolgens een verslechteringstoets worden uitgevoerd. Zijn deze effecten mogelijk wel significant, dan moet er een passende beoordeling worden opgesteld.

4.4 Zorgplicht voor dieren en planten

De Wet natuurbescherming kent een zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Of dier- en plantensoorten en gebieden nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt, laat deze handelingen achterwege, neemt maatregelen om die te voorkomen of probeert deze zoveel mogelijke te beperken of ongedaan te maken.

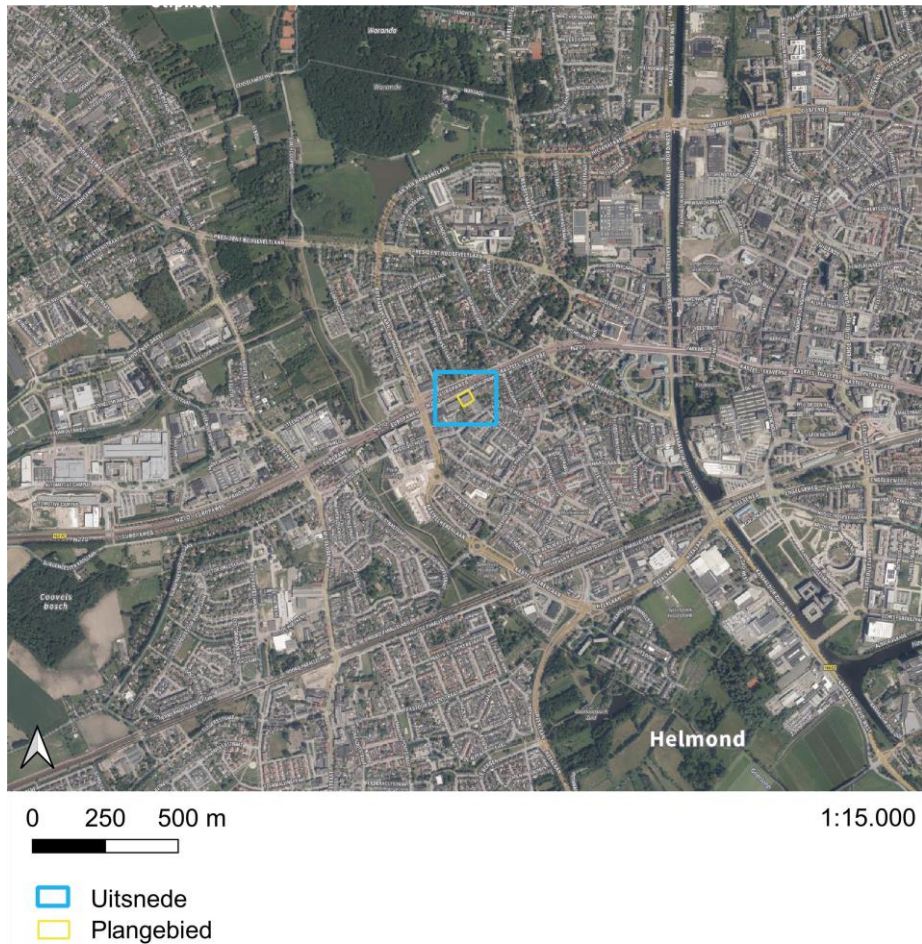
4.5 Houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden opgenomen.

Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Als een houtopstand moet worden gekapt, dan moet de initiatiefnemer dit melden bij het bevoegd gezag en moet er herplant plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan een kapverbod opleggen ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

5 Omschrijving plangebied

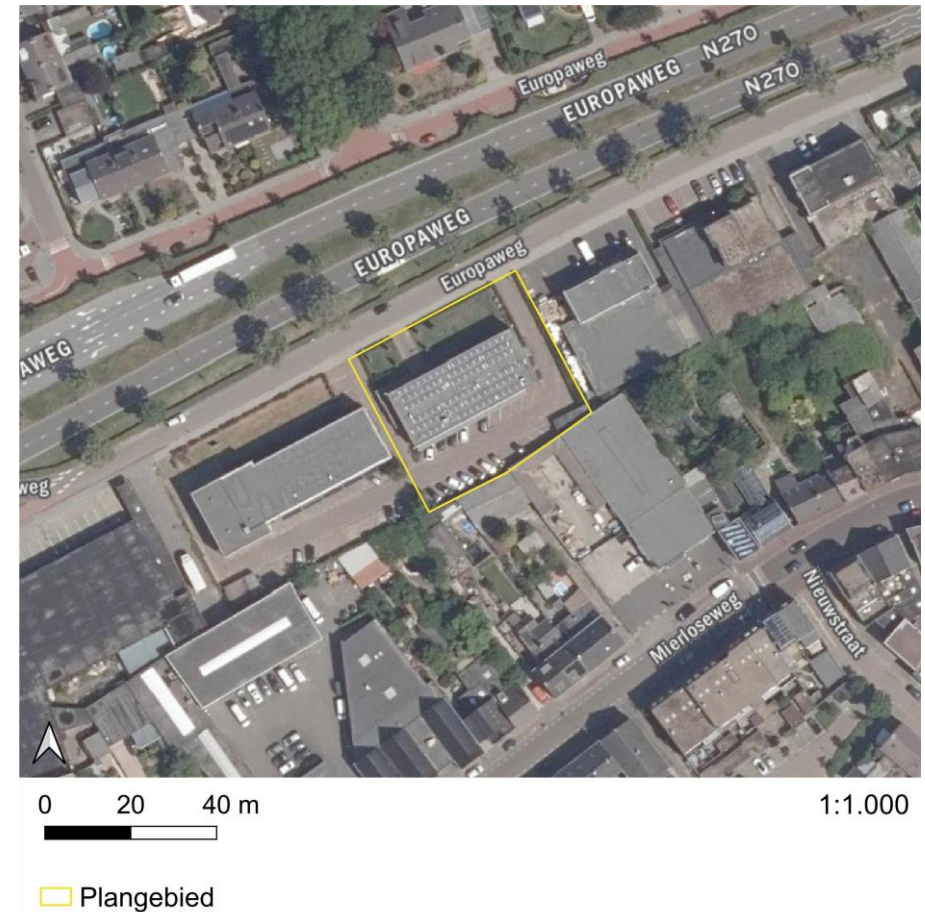
Het plangebied bevindt zich aan de Europaweg 97 in Helmond (zie figuur 1 en figuur 2). Het plangebied betreft de kadastrale perceelnummers HMD00-G-2806 en HMD00-G-1948 en is in totaal 1755 m² groot.

Figuur 1. Ligging van het plangebied. De uitsnede is weergegeven in figuur 2. Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

Op het terrein staat een kantoorgebouw met aan de achterzijde een parkeerplaats. Vrijwel het gehele terrein is verhard op de tuin aan de voorzijde na en een paar kleine perkjes rondom het gebouw.

Op de volgende pagina's is een aantal foto's te vinden van het plangebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (geel omkaderd). Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

Figuur 3. Beeld van voorgevel (noordzijde).

Figuur 5. Beeld van de achtergevel (zuidzijde).

Figuur 4. Beeld van de rechterzijgevel (westzijde).

Figuur 6. Beeld van linkerzijgevel (oostzijde).

Figuur 7. Beeld van de parkeerplaats aan de achterzijde.

Figuur 8. Beeld van de voortuin (linkerzijde).

Figuur 9. Beeld van de voortuin (rechterzijde).

5.1 Afstand tot beschermde natuurgebieden

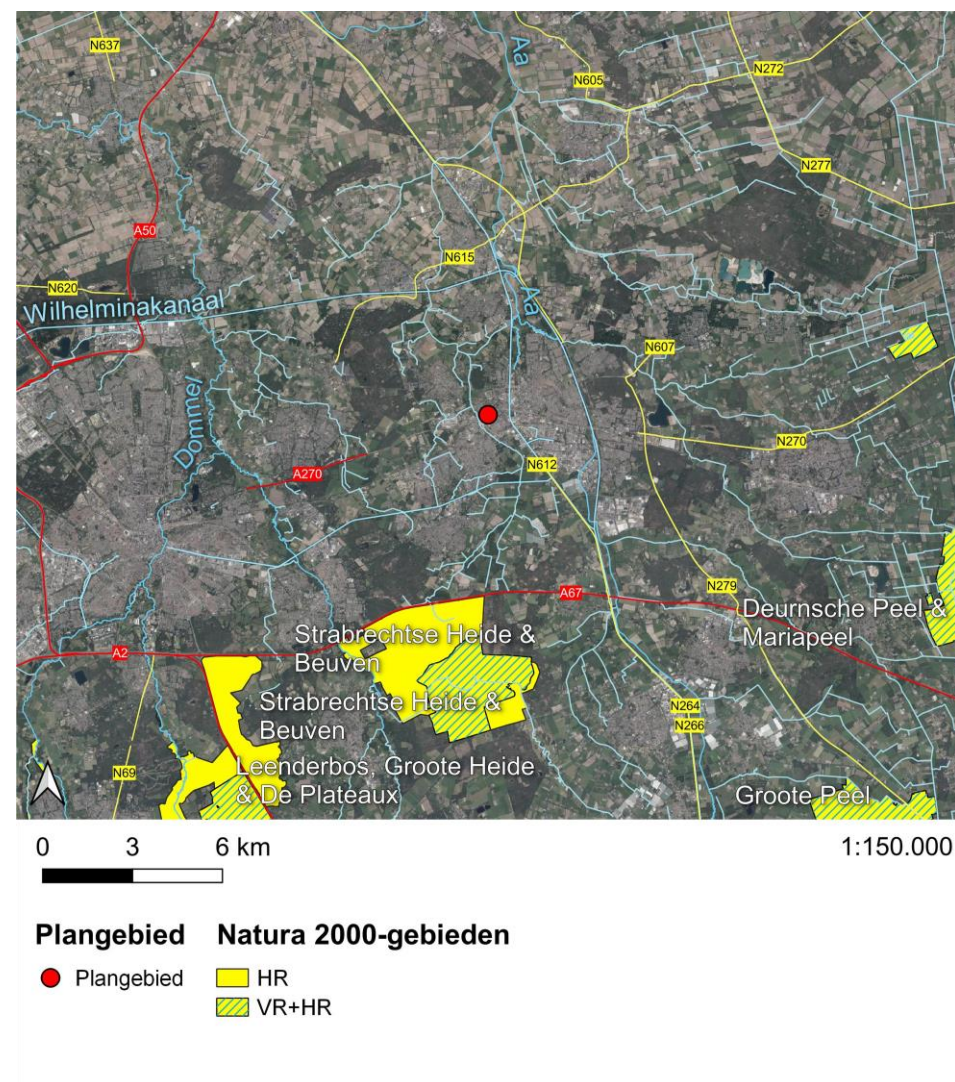
Om te bepalen of geplande activiteiten invloed kunnen hebben op beschermde natuurgebieden is als eerste onderzocht op welke afstand deze gebieden zich bevinden.

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Strabrechtse Heide & Beuven'. De afstand vanaf het plangebied bedraagt ongeveer 6 kilometer. Verder weg liggen de gebieden 'Deurnsche Peel & Mariapeel', 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' en de 'Groote Peel' (zie ook figuur 10 en tabel 3). Al deze gebieden zijn aangewezen als zowel Habitatrichtlijngebied (HR) als Vogelrichtlijngebied (VR).

Tabel 3. Afstand van het plangebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Gebiedsnaam	Aanwijzing	Afstand (km)
Strabrechtse Heide & Beuven	HR+VR	6,0
Deurnsche Peel & Mariapeel	HR+VR	13,5
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	HR+VR	11,2
Groote Peel	HR+VR	16,9

Figuur 10. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebieden. Bron basiskaart: PDOK

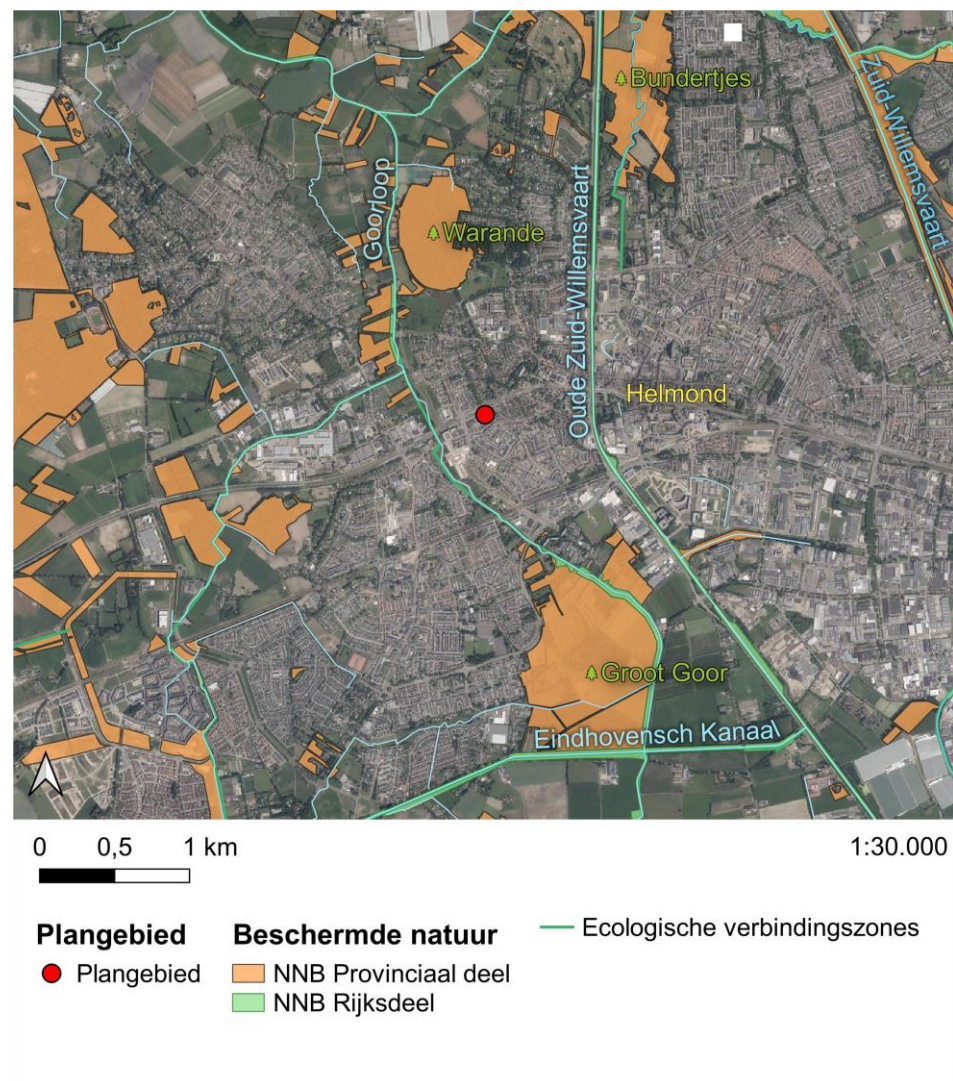
Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied valt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde deel van het rijks-NNN is de Goorloop op iets meer dan 300 meter ten westen van het plangebied (zie figuur 11 en tabel 4). Aan de oostzijde is op ongeveer 700 meter de Oude Zuid-Willemsvaart te vinden.

Op nog iets grotere afstand ten noorden en zuiden van het plangebied zijn de Warande en Groot Goor te vinden. Deze gebieden vallen onder het provinciale deel van het NNN.

Tabel 4. Afstand van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Gebiedsnaam	Aanwijzing	Afstand (km)
Goorloop	NNN	0,3
Oude Zuid-Willemsvaart	NNN	0,7
Warande	NNB	0,8
Groot Goor	NNB	1,0

Figuur 11. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant. Bron basiskaart: PDOK

Natte Natuurparels (NNP)

Natte Natuurparels (NNP) zijn hydrologisch gevoelige gebieden binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Rondom de Natte Natuurparels liggen attentiegebieden. De meeste Natte Natuurparels hebben nu last van verdroging. Het herstel van een goede waterhuishouding door méér en langer water vast te houden, is een belangrijke voorwaarde om de gewenste natuur te behouden of terug te laten keren. Ruimtelijke initiatieven mogen daarom geen negatieve effecten hebben op deze gebieden.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natte Natuurparel' zijn delen langs de Goorloop op iets meer dan 300 meter ten westen van het plangebied (zie figuur 12).

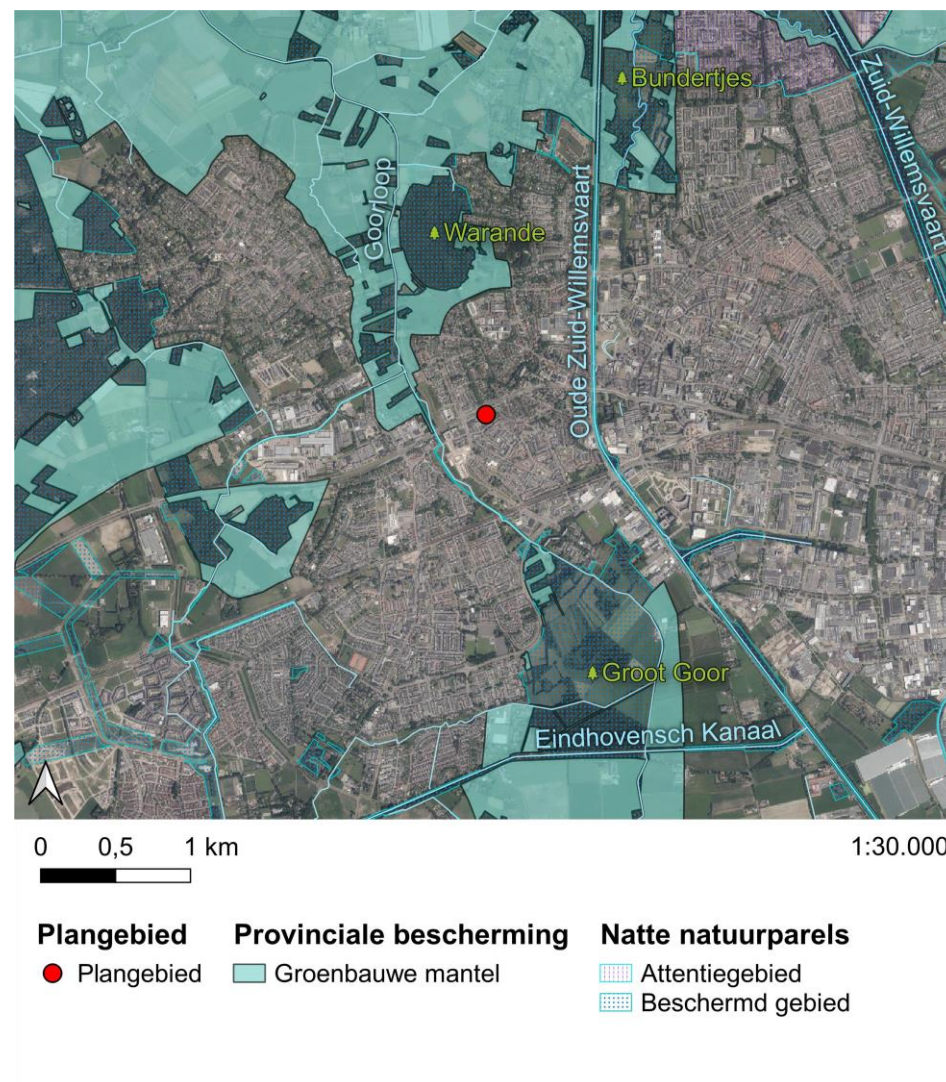
Groenblauwe mantel

De Provincie Noord-Brabant streeft naar samenhangende aanpak van natuur, landschap en water die de omgevingskwaliteit en recreatiemogelijkheden versterkt en waardoor de gevolgen van klimaatveranderingen voor de natuur en het watersysteem beter kunnen worden opgevangen. Om de robuustheid van het systeem te bevorderen, zijn er gebieden opgenomen als verbinding tussen het Natuur Netwerk Brabant en het landelijk gebied - de groenblauwe mantel.

De waarden in de groenblauwe mantel zijn vaak gekoppeld aan het bodem-watersysteem (zoals de aanwezigheid van een kwel), aan landschapselementen (zoals houtwallen en heggen), of aan het voorkomen van bijzondere planten en dieren. De groenblauwe mantel richt zich niet alleen op het beschermen van die waarden, maar juist ook op de ontwikkeling daarvan.

Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk als deze bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties respecteren of bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap.

Het dichtstbijzijnde gebied dat zich binnen de Groenblauwe mantel bevindt zijn wederom delen langs de Goorloop op iets meer dan 350 meter ten westen van het plangebied (zie figuur 12).

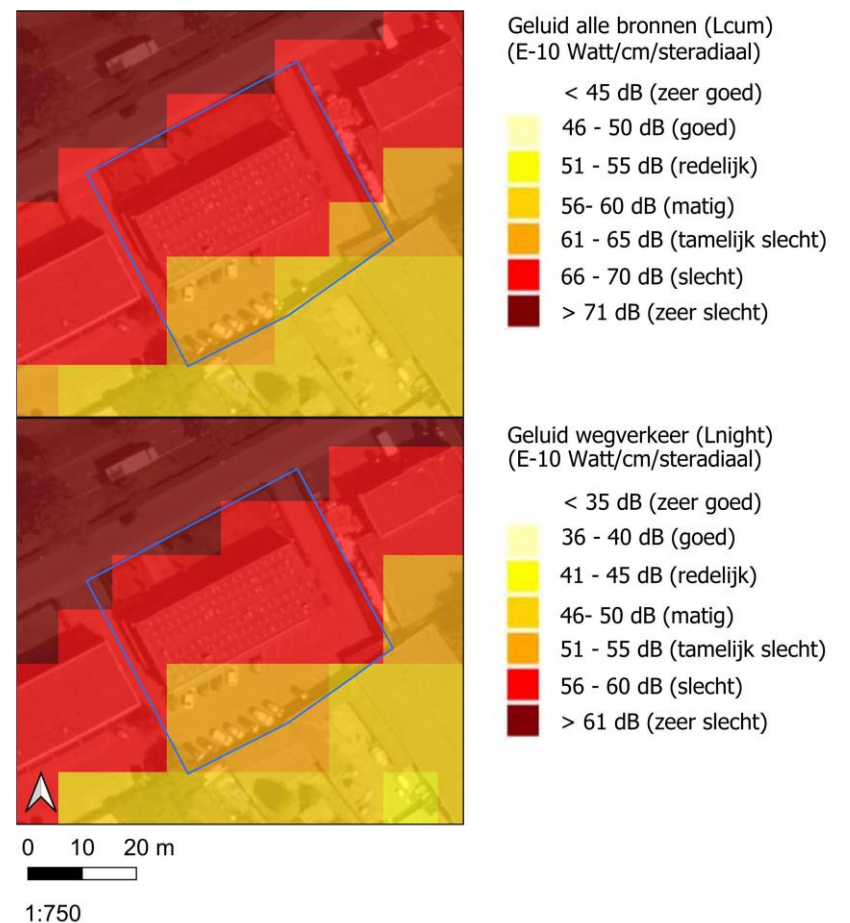
Figuur 12. Ligging van het plangebied ten opzichte van natte natuurparels en de groenblauwe mantel. Bron basiskaart: PDOK

5.2 Verstoring door geluid

De Europaweg (N270) is één van de drukste wegen van Helmond (zie figuur 13). De geluidsbelasting van alle bronnen binnen het plangebied gedurende de dag ligt boven de 66 decibel en daardoor zijn de geluidsnormen als slecht te kwalificeren (zie figuur 14). In de nacht is het beeld vergelijkbaar. Er is dus sprake van veel verstoring door verkeer.

Figuur 13. De Europaweg is zeer drukke weg met zowel overdag als in de nacht veel verkeer.

Figuur 14. Geluid van alle bronnen gedurende de dag (boven) en van alleen het verkeer in de nacht (onder). Let op: de kaart geeft alleen een globaal beeld van de hoeveelheid geluid in Nederland. Voor het toetsen van geluidniveaus aan de normen, bijvoorbeeld voor 'geluidbelasting op de gevel' is deze kaart niet geschikt.

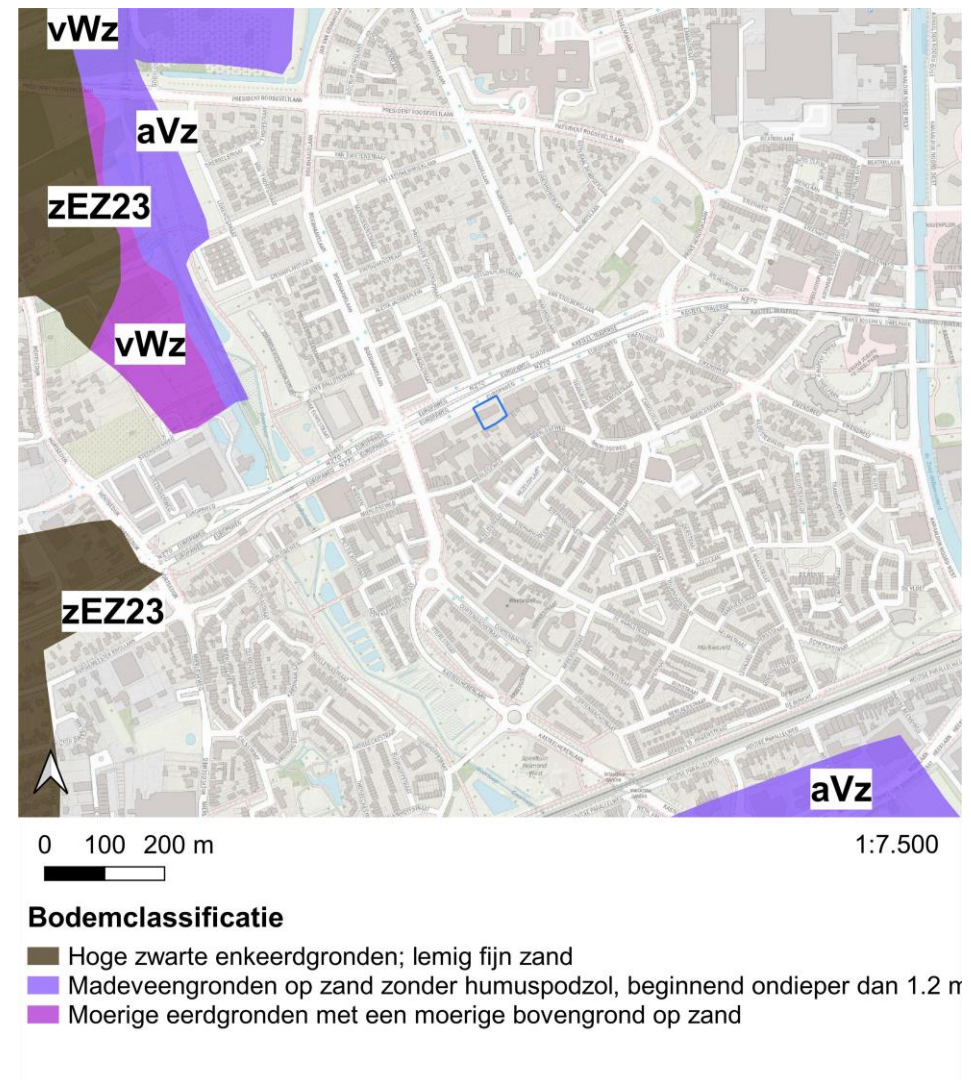
Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

5.3 Aanwezige ecotopen

Bodemclassificatie

De bodemkaart laat niet zien welk bodemtype aanwezig is binnen het plangebied, maar op basis van overwegend veenbodems langs de lopen van de Goorloop, de Dommel en de Astense Aa kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de bodem hier worden geclassificeerd als een madeveengrond (zie figuur 15).

Madeveengronden zijn goed veraarde, kleiarme veengronden die vooral voorkomen in beekdalen. Het zijn gronden met een dunne veraarde bovengrond bestaande uit weinig zand, zandig veen of veen. De dikte van de bovengrond is minder dan 50 cm; in veel gevallen nog geen 25 cm. In de ondergrond komt vaak eutroof veen (broekveen of rietzeggeveen) voor. Op grotere diepte, vanaf 80 tot 150 cm onder het oppervlak, bevindt zich vaak dekzand.

Figuur 15. Bodemkaart van het plangebied. Bron: Wageningen UR.

Tuin

De voortuin werd tot voor kort regelmatig onderhouden en bestaat voornamelijk uit exotische beplanting zoals Hortensia, Mahonia, Buxuskamperfoelie, Sneeuwbal Heesterganzerik en Japanse spirea en hagen van Schijnhulst.

Duidelijk is dat de tuin tot voor kort intensief werd onderhouden en dat er onder de hagen en rondom de struiken werd geschoffeld (zie figuur 17). Tijdens het veldbezoek was er echter al enige tijd geen onderhoud meer gepleegd waardoor her en der kruiden de kans hebben gekregen om tot ontwikkeling te komen (zie figuur 18). Voorbeelden zijn **kantige basterdwederik** (*Epilobium tetragonum*), **bleekgele droogbloem** (*Gnaphalium luteoalbum*), **Canadese fijnstraal** (*Erigeron canadensis*) en **glad vingergras** (*Digitaria ischaemum*).

De tuin bestaat verder uit een goed onderhouden gazon waarin op enkele plekken nog solitaire sierbomen staan (zie ook figuur 16).

Figuur 17. Er is duidelijk te zien dat de gehele tuin tot voor kort intensief werd onderhouden en dat tussen de planten en onder de heg werd alles werd geschoffeld.

Figuur 16. Beeld van het gazon met enkele sierbomen.

Figuur 18. Op enkele plekken hebben kruiden de kans gekregen om tot ontwikkeling te komen.

Gebouw

Het kantoorgebouw is opgetrokken uit bakstenen, is twee verdiepingen hoog en heeft een plat bitumen dak met veel zonnepanelen. Op ongeveer 50 cm hoogte zijn veel open stootvoegen aanwezig die met bijenklemmetjes zijn afgesloten. Het gebouw heeft in het geheel geen kieren op één plek na aan de voorzijde van het gebouw. Deze opening is geïnspecteerd (zie figuur 20). Er zijn hier geen uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen en de opening biedt geen toegang tot een spouw.

De daktrim is nauwkeurig bekeken en sluit straks aan op de muur. Uit de bouwtekeningen van het gebouw blijkt ook dat de spouw niet toegankelijk vanonder de daktrim en dat deze puur fungeert als sierlijst.

Het gebouw biedt daarom geen enkele mogelijkheid voor verblijfplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van vogels.

Figuur 19. De daktrim sluit overal goed aan en fungeert als sierlijst. Onder de daktrim is geen opening aanwezig die toegang geeft tot de spouw.

Figuur 20. De enige opening in het gebouw is ondiep en leidt niet tot een spouw. Er zijn hier ook geen uitwerpselen van vleermuizen gevonden.

5.4 Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.

Via de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF), waarnemingen.nl en het gebruik van diverse verspreidingsatlassen is nagegaan welke beschermde soorten rond het plangebied de afgelopen 10 jaar zijn waargenomen. Een volledig overzicht van alle beschermde soorten die binnen een geselecteerd representatief gebied rond het plangebied zijn waargenomen is te vinden in bijlage 3. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de soorten waarvan is beoordeeld dat deze voorkomen of kunnen worden verwacht. Van soorten die niet worden verwacht is de onderbouwing hiervan terug te vinden in bijlage 3.

5.4.1 Vogels

Algemeen voorkomende broedvogels

Op en rond het plangebied kunnen algemeen voorkomende broedvogels worden verwacht in de hagen, bomen en het struweel. Vanwege de beperkte omvang en hoogte van de vegetatie in de voortuin kunnen slechts enkele soorten worden verwacht die op lage hoogte broeden zoals *winterkoning (Troglodytes troglodytes)*, *roodborst (Erithacus rubecula)* en *heggenmus (Prunella modularis)*. Een soort als *merel (Turdus merula)* zou mogelijk kunnen broeden in de klimop langs de parkeerplaats.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Er is beoordeeld of rondom de planlocatie soorten aanwezig zijn of kunnen worden verwacht die gevoelig zijn voor verstoring en zich al in een ongunstige staat van instandhouding bevinden. Deze soorten zijn *niet* aangetroffen of verwachten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is gericht gezocht naar mogelijke nestlocaties en hollen van soorten met een jaarrond beschermd nest (zie bijlage 2) in en rondom het plangebied en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden. Het gebouw en de bebouwing daaromheen bieden geen geschikte mogelijkheden voor vogels om te broeden. Ook in de vegetatie zijn geen hollen of nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest aanwezig.

Wel zijn huismussen gehoord in de tuinen aan de zuidzijde van het plangebied achter de parkeerplaats. Eventuele nestlocaties van huismus liggen echter ruim buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden. Jaarrond beschermde nesten kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

5.4.2 Zoogdieren

Hieronder volgt een beschrijving van zoogdieren die mogelijk zijn te verwachten binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

INSECTENETERS

De *egel (Erinaceus europaeus)* leeft in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Onder een aantal dichte struiken kan de egel niet op voorhand worden uitgesloten.

De *mol (Talpa europaea)* komt overal voor waar de grond geschikt is om in te graven. Voorwaarden zijn dat de bodem niet te zandig, te vochtig of te stenig is en dat er voldoende regenwormen aanwezig zijn. De bodem mag daarom ook niet te zuur zijn. De mol heeft een voorkeur voor rulle, humusrijke grond met een niet te hoge grondwaterstand en permanente begroeiing. Er zijn geen molshopen gevonden en gezien de beperkte oppervlakte aan geschikt habitat kan deze soort op voorhand worden uitgesloten.

Spitsmuizen

Er kan een aantal spitsmuizen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als *gewone*

bosspitsmuis (*Sorex araneus*) en huispitsmuis (*Crocidura russula*). Muizenholen zijn echter niet aangetroffen.

Overige spitsmuizenmuizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

VLEERMUIZEN

In het gebouw zijn geen openingen aanwezig die leiden tot ruimtes die kunnen fungeren als een verblijfplaats van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuissoorten kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten. Zoals overal in de stad kunnen wel foeragerende vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied. Vanwege de kleine oppervlakte van het plangebied en het feit dat het grotendeels is bebouwd kan hier geen sprake zijn van essentieel foerageerhabitat. Ook zal het plangebied niet functioneren als essentieel element van een vliegroute. Er zijn voldoende alternatieven voor vleermuizen om zich door het landschap te verplaatsen.

KNAAGDIEREN

Woelmuizen

Er kan een aantal woelmuisachtigen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als **rosse woelmuis** (*Myodes glareolus*) en **veldmuis** (*Microtus arvalis*). Muizenholen zijn echter niet aangetroffen en de kans dat deze daadwerkelijk aanwezig zijn wordt als laag beoordeeld.

Overige woelmuizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

Ware muizen

Er kan een aantal ware muizen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als **bruine rat** (*Rattus norvegicus*), **bosmuis** (*Apodemus sylvaticus*) en **huismuis** (*Mus musculus*), **dwergmuis** (*Micromys minutus*). Muizen- en rattenholen zijn echter niet aangetroffen.

Overige ware muizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

HAASACHTIGEN

Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) kan in de bebouwde omgeving worden verwacht, maar er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen. Voor **haas** (*Lepus europaeus*) ontbreekt een geschikt habitat. Verblijfplaatsen van beide soorten kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

ROOFDIEREN

Marterachtigen

Van de marterachtigen zijn **steenmarter** (*Martes foina*), **wezel** (*Mustela nivalis*) en **bunzing** (*Mustela putorius*) in de directe omgeving waargenomen en op grotere afstand de **das** (*Meles meles*). Waarnemingen van **hermelijn** (*Mustela erminea*) en **boommarter** (*Martes martes*) zijn niet bekend van de afgelopen 10 jaar (zie ook bijlage 3).

De meeste leden van deze familie verspreiden een sterke geur via de anaalklieren of kliertjes in de voetkussentjes van de achterpoten. Met deze geurstof worden de grenzen van een territorium gemarkeerd. Deze geur is nergens waargenomen. Er is ook geen overlast van stank (welke door latrines in gebouwen kan worden veroorzaakt). Er zijn ook geen sporen van marters gevonden (prooiresten, voedselvoorraden, graafsporen, wissels, uitwerpselen etc.).

Wezel en bunzing zijn soorten die hoofdzakelijk leven in kleinschalig cultuurlandschap. Incidenteel kunnen deze soorten ook in de bebouwde omgeving worden aangetroffen indien hier geschikt habitat aanwezig is. Binnen het plangebied kunnen verblijfplaatsen van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied ligt naast een zeer drukke weg en in een gebied met zeer veel menselijke activiteit. Er sprake van veel verstoring voor deze soorten. Daarnaast is er onvoldoende voedsel aanwezig. Met name voor een soort als wezel, die per dag 25% van zijn eigen gewicht moet eten, is de draagkracht van het gebied rond het plangebied te laag. Verder zijn er ook geen begeleidende structuren als hagen of struweel naar deze plek waarbij soorten zich in de dekking van deze structuren kunnen verplaatsen door het landschap. Er zijn teveel plekken

waar open gebied moet worden doorkruist waardoor een wezel zeer gevoelig is voor predatie. Er zijn ook geen grotere holen gevonden die door bunzing gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

De steenmarter houdt zich daarentegen wel graag op in de bebouwde omgeving. Van deze soort is bekend dat binnen het territorium veel verschillende verblijfplaatsen worden gebruikt waaronder ook plekken onder hagen en dichte struwelen. De meeste van deze verblijfplaatsen worden slechts incidenteel gebruikt. Slecht een beperkt aantal verblijfplaatsen wordt frequent gebruikt. Verreweg het meeste struweel dat aanwezig is in het plangebied is ongeschikt om te schuilen (zie ook figuur 21). Alleen een paar plaatsen direct langs het gebouw en de haag aan de noordoostgrens van het plangebied zouden theoretisch gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Er is echter geoordeeld dat een essentiële verblijfplaats kan worden uitgesloten binnen het plangebied. Ondanks dat steenmarter prima gedijt in de stedelijke omgeving blijft deze soort gevoelig voor verstoring, zeker in de periode dat voor jongen moet worden gezorgd.

Figuur 21. De haag heeft aan de onderzijde een te open structuur voor steenmarter om te schuilen.

De tuin werd tot voor kort te intensief onderhouden om hier een verblijfplaats te verwachten. De haag langs de parkeerplaats biedt door de ligging tussen een parkeerplaats en een andere verhard bedrijfsterrein geen veilige plek. Vaste verblijfplaatsen van marterachtigen worden daarom op voorhand uitgesloten.

5.4.3 Vaatplanten, mossen en korstmossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen waargenomen. Er zijn enkel algemeen voorkomende soorten aanwezig. Het veldbezoek vond echter plaats buiten het groeiseizoen van de meeste planten en daarom kan op basis van enkel het veldbezoek de afwezigheid van beschermde vaatplanten niet worden bepaald.

De beschermde soorten die in de directe omgeving zijn waargenomen (zie bijlage 3) kunnen wel op basis van de standplaatscondities worden uitgesloten. Ook het feit dat de tuin intensief wordt onderhouden heeft tot gevolg dat beschermde soorten kunnen worden uitgesloten. Deze kunnen namelijk hun levenscyclus niet voltooien.

5.4.4 Vissen en zoetwaterweekdieren

Vanwege het ontbreken van een waterhabitat kunnen vissen en zoetwaterweekdieren worden uitgesloten.

5.4.5 Amfibieën

Vanwege het ontbreken van een waterhabitat kunnen de meeste amfibieën worden uitgesloten. Alleen mobiele soorten als **gewone pad (Bufo bufo)** en **bruine kikker (Rana temporaria)** kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

5.4.6 Reptielen

Beschermde reptielen worden niet verwacht. Deze kunnen of op basis van de lokale verspreiding of op basis van hun habitateisen worden uitgesloten (zie bijlage 3). Voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen daarom worden uitgesloten.

5.4.7 Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders

Beschermde libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders die in de omgeving zijn waargenomen (zie bijlage 3) zijn niet te verwachten binnen het plangebied. De habitat is hiervoor niet geschikt, de waardplanten zijn afwezig en voor libellen ontbreekt een geschikt waterhabitat.

Voor de **teunisbloempijlstaart** *Proserpinus proserpina* zijn er wel enkele geschikte waardplanten aanwezig. Geen van deze planten vertoonde vraatsporen door rupsen. Ook was het aantal waardplanten dermate laag dat dit niet voldoende is voor rupsen om het popstadium te bereiken. Gezien het intensieve tuinonderhoud waarbij alles werd geschoffeld kan ook redelijkerwijs worden aangenomen dat tot voor kort het niet mogelijk was voor deze soort om zich hier voort te planten.

5.4.8 Geleedpotigen en landweekdieren

Er zijn geen beschermde geleedpotigen (insecten, landweekdieren etc.) in de directe omgeving waargenomen en dus niet te verwachten in het plangebied.

6 Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorgenomen activiteiten en de effecten die deze activiteiten hebben op flora en fauna. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming

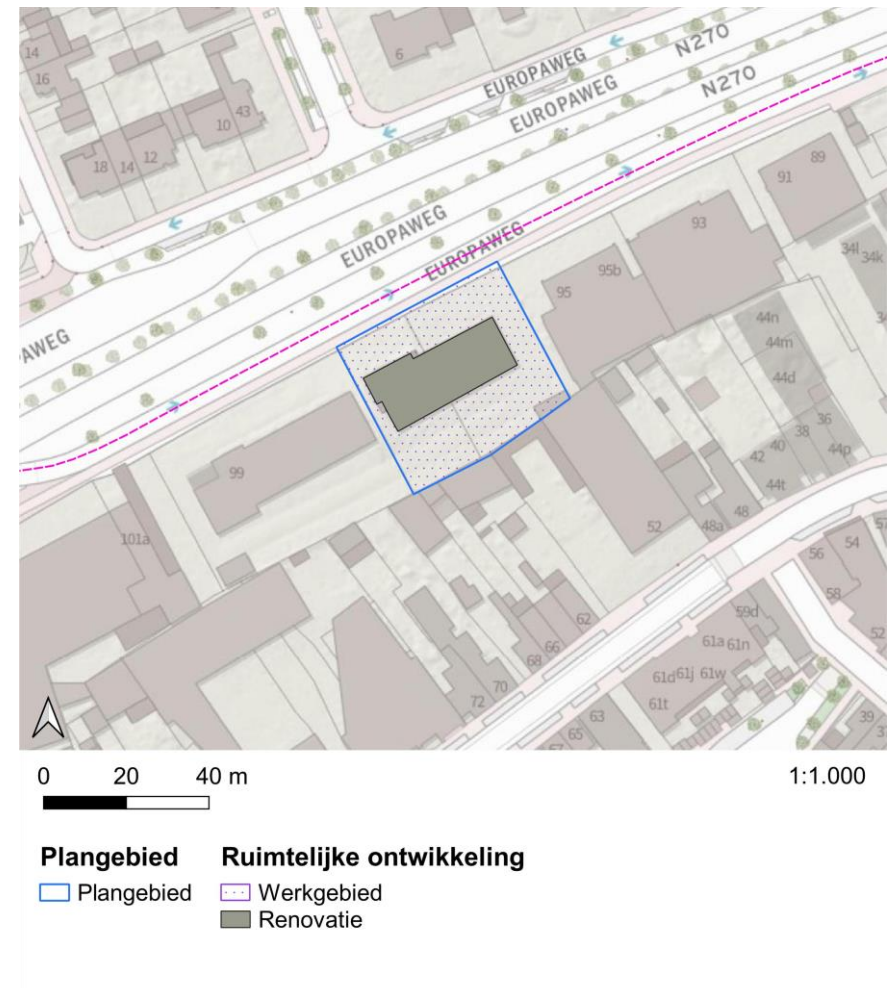
6.1 Voornemen

De opdrachtgever heeft het voornemen om het kantoorgebouw te verbouwen tot een appartementencomplex. Op de huidige constructie zal voor deze ontwikkeling ook een extra verdieping gebouwd. Daarnaast zal de gehele schil worden aangepakt.

De werkzaamheden zullen bestaan uit algemene bouw werkzaamheden. Er zal naar verwachting op een aantal dagen ook zwaar materieel moeten worden ingezet. Hierbij valt te denken aan een hijskraan en een betonwagen. Ook bouwmaterialen zullen naar verwachting met zwaar vrachtverkeer worden aangevoerd. Bouw- en sloopmateriaal zullen via de Europaweg (N70) worden aan- en afgevoerd en hier direct opgaan in het overige verkeer.

Bij deze werkzaamheden kunnen de volgende verstoringen optreden:

- verlies vaste voortplantings- rust- of verblijfplaatsen;
- directe sterfte;
- verstoring door beweging van mensen en materiaal;
- verstoring door trilling;
- verstoring door geluid.

Figuur 22. Werkgebied en aan- en afvoerroute van sloop- en bouwmaterialen. Bron basiskaart: PDOK

6.2 Bepaling invloed van de effecten

Uit het onderzoek naar beschermde soorten blijkt dat er beschermde soorten zijn aangetroffen of mogelijk anderszins zijn te verwachten binnen of direct rond het plangebied. In bijlage 3 zijn alle soorten weergegeven die zijn waargenomen, binnen een geselecteerd gebied rond het plangebied. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de effecten op soorten die daadwerkelijk verwacht kunnen worden binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt geoordeeld of soorten bij de ingreep kunnen worden gedood of verwond en of de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van een soort wordt aangetast. Het betreft de vaste rust- en verblijfplaats zelf, alsook de soortspecifieke omgevingseisen, gekoppeld aan de vaste rust- en verblijfplaats (ook wel benoemd als de functionele leefomgeving). Hierbij dient ook de actieradius van de soort te worden betrokken. Mochten negatieve effecten worden vastgesteld dan dienen voorafgaand aan de activiteit effectbeperkende en/of verzachtende maatregelen te worden getroffen om het herstel zo snel mogelijk te laten plaatsvinden.

6.2.1 Vogels

Het is zeer aannemelijk dat een aantal algemeen voorkomende vogels broedt binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Volgens art. 3.1 Wnb is het namelijk verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Activiteiten die er toe leiden dat nesten worden vernietigd of verlaten, of waarbij het aannemelijk is dat de activiteit gevolgen heeft voor het broedsucces, moeten daarom achterwege worden gelaten.

Een overtreding kan worden voorkomen door de uitvoering van het initiatief te starten buiten de periode dat vogels broeden of jongen grootbrengen. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. Voorbeelden zijn een aantal soorten uilen die al heel vroeg in het jaar beginnen met broeden en een aantal soorten duiven die tot eind oktober kan broeden en bij gunstige omstandigheden nog langer.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van art. 3.1 Wnb. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Evenmin is een ontheffing nodig als maatregelen worden getroffen die voorkomen dat deze soorten zich op of rond het werkgebied vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten worden verplaatst of verwijderd, maar daar zijn uitzonderingen op. Bepaalde nesten zijn jaarrond beschermd.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen nesten aangetroffen of te verwachten van vogelsoorten die jaarrond zijn beschermd.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Volgens art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Soorten die zich in een ongunstige staat van instandhouding bevinden, en gevoelig zijn voor verstoring, worden echter niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

6.2.2 Zoogdieren

INSECTENETERS

Alle insecteneters die kunnen worden verwacht (met name spitsmuizen) zijn vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

VLEERMUIZEN

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan op voorhand worden uitgesloten. Ook maakt het gebied geen onderdeel uit van een essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute. Er worden daarom geen negatieve effecten verwacht op deze soortgroep.

KNAAGDIEREN

Woelmuisen

Een aantal woelmuisachtigen kan niet op voorhand worden uitgesloten in het plangebied. Alle mogelijk te verwachten woelmuisachtigen (**rosse woelmuis** (*Myodes glareolus*) en **veldmuis** (*Microtus arvalis*)) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Ware muizen

Er kan ook een aantal ware muizen niet op voorhand worden uitgesloten in het plangebied. Alle mogelijk te verwachten ware muizen (**bruine rat** (*Rattus norvegicus*), **bosmuis** (*Apodemus sylvaticus*), **huismuis** (*Mus musculus*)) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

HAASACHTIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van haasachtigen zijn niet vastgesteld en te verwachten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten. Daarnaast zijn **konijn** (*Oryctolagus cuniculus*) en **haas** (*Lepus europaeus*) vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

ROOFDIEREN

Marterachtigen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van alle marterachtigen kunnen worden uitgesloten binnen het plangebied en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Negatieve effecten op marterachtigen worden daarom uitgesloten.

Ook overige roofdieren kunnen op voorhand worden uitgesloten.

EENHOEVIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van evenhoevigen zijn niet te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

6.2.3 Vaatplanten en mossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten en mossen waargenomen of te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

6.2.4 Vissen en zoetwaterweekdieren

Vanwege het ontbreken van een waterhabitat in en rond het plangebied kunnen negatieve effecten op vissen en zoetwaterweekdieren worden uitgesloten.

6.2.5 Amfibieën

Van beschermde amfibieën kunnen alleen mobiele soorten als **gewone pad (Bufo bufo)** en **bruine kikker (Rana temporaria)** niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

6.2.6 Reptielen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van reptielen zijn niet vastgesteld en te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

6.2.7 Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders

Beschermde libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

6.2.8 Geleedpotigen en landweekdieren

Overige beschermde geleedpotigen en landweekdieren zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

6.3 Effecten op beschermde natuurgebieden

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb. Plannen, projecten en overige handelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde Natura 2000-gebieden kan alleen redelijkerwijs een mogelijk negatief effect worden verwacht door de uitstoot van stikstof (zie ook tabel 5).

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Deze wet regelt onder meer drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie:

- in 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben;
- in 2030 minimaal de helft en;
- in 2035 minimaal 74%.

Het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering werkt de Wet stikstofreductie en natuurverbetering verder uit. Hierin is onder andere een bouwvrijstelling opgenomen. Voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten geldt er een vrijstelling en hoeft er dus geen stikstofcalculatie te worden uitgevoerd.

Er is voor dit project een stikstofcalculatie uitgevoerd door De Essentie B.V. (Zielman, F., 2022, Stikstofdepositieberekening Europaweg 97 Helmond, Kenmerk HEEU/2022/FZsdb/01-C1, 's-Hertogenbosch). Uit de uitgevoerde berekeningen voor de gebruiksfase van het initiatief blijkt dat het gebruik van de appartementen niet leidt tot een significante toename van de stikstof deposities. Nergens wordt een netto toename van meer dan 0,00 mol/ha/j berekend. Het gebruik zal dan ook niet leiden tot mogelijke significante negatieve effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Tabel 5. Toetsing van mogelijke negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden.

Mogelijke negatieve effecten	Effect kan optreden?	Toelichting
Oppervlakteverlies	Nee	N.v.t.
Versnippering	Nee	N.v.t.
Verzuring door stikstof uit de lucht	Nee	Stikstofdepositie niet significant
Vermesting door stikstof uit de lucht	Nee	Stikstofdepositie niet significant
Verzoeting	Nee	N.v.t.
Verziltig	Nee	N.v.t.
Verontreiniging	Nee	N.v.t.
Verdroging	Nee	N.v.t.
Vernatting	Nee	N.v.t.
Verandering stroomsnelheid	Nee	N.v.t.
Verandering overstromingsfrequentie	Nee	N.v.t.
Verandering dynamiek substraat	Nee	N.v.t.
Verstoring door geluid	Nee	N.v.t.
Verstoring door licht	Nee	N.v.t.
Verstoring door trilling	Nee	N.v.t.
Optische verstoring	Nee	N.v.t.
Verstoring door mechanische effecten	Nee	N.v.t.
Verandering in populatiedynamiek	Nee	N.v.t.
Bewuste verandering soortensamenstelling	Nee	N.v.t.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) geldt het toetsingskader van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is 'nee, tenzij' beginsel opgenomen. Directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door een ingreep *binnen* het NNN dient waar mogelijk te worden voorkomen.

Het plangebied valt **niet** *binnen* het NNN, waardoor het hiervoor genoemde toetsingskader **niet** van toepassing is. Wel is 'externe werking' van toepassing in de Provincie Noord-Brabant. Er dient dus te worden beoordeeld of er sprake is van een directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door de ingreep. Gezien de aard van de ingreep en de afstand tot het NNN is hier geen sprake van en worden **geen** negatieve effecten op het NNN verwacht.

Het plangebied valt **niet** binnen de groenblauwe mantel. Ook heeft de ingreep **geen invloed** op Natte Natuurparels.

Houtopstanden

Er is volgens de definitie van een houtopstand geen houtopstand aanwezig binnen het plangebied.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de ecologische quickscan beschreven. Hierbij wordt een indeling naar beschermingsregime gebruikt.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Algemeen voorkomende broedvogels

Een beperkt aantal algemeen voorkomende vogels kan mogelijk als broedvogel worden verwacht binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen die dicht bij mogelijke nestlocaties liggen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Volgens [art. 3.1 lid 2 Wnb](#) is het namelijk verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Hieronder valt ook een dussdanige verstoring dat het nest wordt verlaten.

Volgens [art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb](#) is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Vogels die zich al in een ongunstige staat van instandhouding bevinden en gevoelig zijn voor verstoring worden echter niet verwacht.

Een overtreding kan worden voorkomen door de uitvoering van het initiatief te starten buiten de periode dat vogels broeden of jongen grootbrengen. Als de werkzaamheden doorlopen tot in het volgende broedseizoen, dan worden er geen verbodsbepalingen overtreden. Vogels zullen zich ofwel niet vestigen of er is gewinning opgetreden aan de verstoring waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten.

Voor het broedseizoen stelt de Wnb geen vaste begin- of einddatum. [Het gaat er om of er een broedgeval is](#). Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. De aan- of afwezigheid van broedvogels kan ook worden aangetoond door een inspectie op broedvogels door een deskundige op het gebied van vogels.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen nesten aangetroffen of te verwachten van vogelsoorten die jaarrond zijn beschermd.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Er worden geen verblijfplaatsen verwacht van soorten verwacht die beschermd zijn onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Beschermingsregime 'andere soorten'

Verblijfplaatsen van een aantal soorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'andere soorten' kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Alle soorten die mogelijk kunnen worden verwacht zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Zorgplicht

Voor soorten die zijn vrijgesteld, geldt wel de zorgplicht. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Maatregelen die genomen kunnen worden zijn:

- Let continue op aanwezige individuen binnen het werkterrein (denk aan algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren) en verplaats deze naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Bij grondwerkzaamheden moet er één kant op moet worden gewerkt, zodat soorten de kans krijgen om te vluchten. Werk bij voorkeur richting de achterzijde van het perceel om verkeersslachtoffers te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Er is voor dit project een stikstofcalculatie uitgevoerd waaruit blijkt dat het gebruik van de appartementen niet leidt tot een significante toename van de stikstof deposities. Het gebruik zal dan ook niet leiden tot mogelijke significante negatieve effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Op basis van de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde Natura 2000-gebieden worden er **ook geen** overige negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ruimtelijke ontwikkeling vindt **niet** plaats *binnen* het Natuurnetwerk Nederland (NNN) waardoor directe aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden van het NNN niet plaatsvindt. Er wordt ook **geen** indirecte aantasting verwacht als gevolg van **externe werking** op het NNN.

Provinciaal beschermde gebieden

Het plangebied valt niet binnen de groenblauwe mantel. Ook heeft de ingreep geen invloed op Natte Natuurparels.

Houtopstanden

Er is volgens de definitie van een houtopstand geen houtopstand aanwezig binnen het plangebied.

7.1 Samenvatting soortbescherming

In tabel 6 is een samenvatting te vinden waarin wordt aangegeven of het voorgenomen initiatief negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. Er wordt ook aangegeven hoe een eventuele overtreding kan worden voorkomen.

Tabel 6. Overzicht mogelijk aanwezige of aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied en de te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Mogelijk aanwezig	Overtreding Wnb	Vervolgtraject / maatregelen	Toelichting
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen		Werkzaamheden uitvoeren als er geen broedgevallen aanwezig zijn.
	Ongunstige SVI	Nee	Nee		
	Jaarrond beschermd nest	Nee	Nee		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee		
	Foerageerhabitat	Nee	Nee		
	Vliegroutes	Nee	Nee		
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Zorgplicht afdoende	
Vaatplanten en mossen		Nee	Nee		
Vissen en zoetwaterweekdieren		Nee	Nee		
Amfibieën		Ja	Nee	Zorgplicht afdoende	
Reptielen		Nee	Nee		
Libellen, dagvlinders en macro-nachtvinders		Nee	Nee		
Geleedpotigen en landweekdieren		Nee	Nee		

In tabel 7 is een overzicht te vinden van alle beschermde soorten die niet kunnen worden uitgesloten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Er wordt tevens aangegeven of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en of aanvullend onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is

Tabel 7. Overzicht van niet uit te sluiten soorten en eventuele noodzakelijk aanvullend onderzoek naar deze soorten.

Beschermde soorten waarvan verblijfplaatsen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden niet kunnen worden uitgesloten					
Beschermingsregime	Soort	Vrijgesteld	Categorie nest	Aanvullend onderzoek	Type onderzoek
Wnb-andere soorten					
Amfibieën	Bruine kikker	Ja		☐	
	Gewone pad	Ja		☐	
Zoogdieren	Bosmuis	Ja		☐	
	Egel	Ja		☐	
	Huisspitsmuis	Ja		☐	
	Rosse woelmuis	Ja		☐	
	Veldmuis	Ja		☐	

7.2 Samenvatting gebiedsbescherming

In tabel 8 is een samenvatting te vinden waarin wordt aangegeven of het voorgenomen initiatief negatieve effecten kan hebben op beschermde gebieden of houtopstanden en wat de eventuele vervolgstappen zijn.

Tabel 8. Overzicht mogelijk aanwezige of aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied en de te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Toelichting
Natura 2000	Nee	Geen	
Natuurnetwerk Nederland	Nee	Geen	
Provinciaal beschermde gebieden	Nee	Geen	
Houtopstanden	Nee	Geen	Niet van toepassing.

8 Gebruikte bronnen

- BIJ12. (2017 versie 1.0, 7). *Kennisdocument Gewone grootvleermuis *Plecotus auritus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017 versie 1.0). *Kennisdocument Steenuil *Athene Noctua**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming:
<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Huismus *passer domesticus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017, versie 1.0, 7). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- Bouwens, S. (2017). *Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming - Provincie Noord-Brabant*. Zoogdierverseniging.
- Diepenbeek, A. (1999). *Veldgids dieren sporen* (2007 ed.). Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Henkens, R., Jochem, R., Jonkers, D., de Molenaar, J., Pouwels, R., Reijnen, M., . . . de Vries, S. (2003). *Verkenning van het effect van recreatie op broedvogels - literatuurstudie en koppeling modellen FORVISITS en LARCH (Werkdocument / Planbureau-werk in uitvoering; No. 2003/29)*. Wageningen: Natuurplanbureau. Opgehaald van <https://edepot.wur.nl/41665>
- Kleijn, D. (2008). *Effecten van geluid op wilde soorten - implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van natura 2000 gebieden*. Wageningen: Alterra.
- Krijgsveld, K., Smits, R., & Winden, J. v. (2008). *Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels*. Vogelbescherming nederland.
- Nauta, R., & Pot, A. (2019). *Het prentenboek*. Uitgeverij EXTRA.
- NDFF. (sd). *NDFF verspreidingsatlas*. Opgehaald van www.verspreidingsatlas.nl

- NDFF. (sd). *Overzicht protocollen*. Opgehaald van Protocollen:
<https://www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen/overzicht-protocollen/>
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (Juli 2017). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl
- Rijksoverheid. (2020). *Handreiking woningbouw en AERIUS*.
- Twisk, P., Van Diepenbeek, A., & Bekker, J. (2010). *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij.

Websites

- www.bij12.nl
www.vleermuis.net
www.waarneming.nl
www.zoogdierverseniging.nl
www.floron.nl
www.sovon.nl
www.ravon.nl
www.vlinderstichting.nl
www.eis-nederland.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.zoogdieratlas.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.wetten.overheid.nl
www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen
www.atlasleefomgeving.nl
<https://calculator.aerius.nl>
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art17> (nationale rapportage Habitatrichtlijn 2019)
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art12> (nationale rapportage Vogelrichtlijn 2019)

Bijlage 1 Vrijgestelde soorten Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

In de tabel 9 zijn de soorten te vinden die volgen de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen.

Tabel 9. Bijlage 3 behorende bij de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Stenuil	1	1
Gierzwaluw	2	2
Huismus	2	2
Roek	2	1
Grote gele kwikstaart	3	2
Kerkuil	3	1
Oehoe	3	1
Ooievaar	3	2
Slechtvalk	3	2
Boomvalk	4	3
Buizerd	4	4
Havik	4	3
Ransuil	4	3
Sperwer	4	4
Wespendief	4	3
Zwarte wouw	4	3
Blauwe reiger	5	4
Boerenzwaluw	5	2
Bonte vliegenvanger	5	
Boomklever	5	
Boomkruiper	5	
Bosuil	5	2
Brilduiker	5	
Draaihals	5	4
Eidereend	5	
Ekster	5	
Gekraagde roodstaart	5	
Glanskop	5	
Gauwe vliegenvanger	5	
Groene specht	5	
Grote bonte specht	5	
Hop	5	

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Huiszwaluw	5	2
IJsvogel	5	4
Kleine bonte specht	5	
Kleine vliegenvanger	5	
Koolmees	5	
Kortsnavelboomkruiper	5	
Oeverzwaluw	5	4
Pimpelmees	5	
Raaf	5	3
Ruigpootuil	5	
Spreeuw	5	
Tapuit	5	
Torenvalk	5	3
Zeearend	5	
Zwarte kraai	5	
Zwarte mees	5	
Zwarte roodstaart	5	
Zwarte specht	5	4
Rode wouw		3
Bijeneter		4
Gauwe klauwier		4
Grutto		4
Kramsvogel		4
Kwartelkoning		4
Paapje		4
Ringmus		4
Roerdomp		4
Spotvogel		4
Visdief		4
Wulp		4
Zomertortel		4

Figuur 23. Overzicht categorieën jaarrond beschermde vogelnesten. Bij de groen gemarkeerde soorten is er jurisprudentie die aangeeft dat nesten in de praktijk niet jaarrond gebruikt worden.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van art 3.1 Wnb het gehele seizoen:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

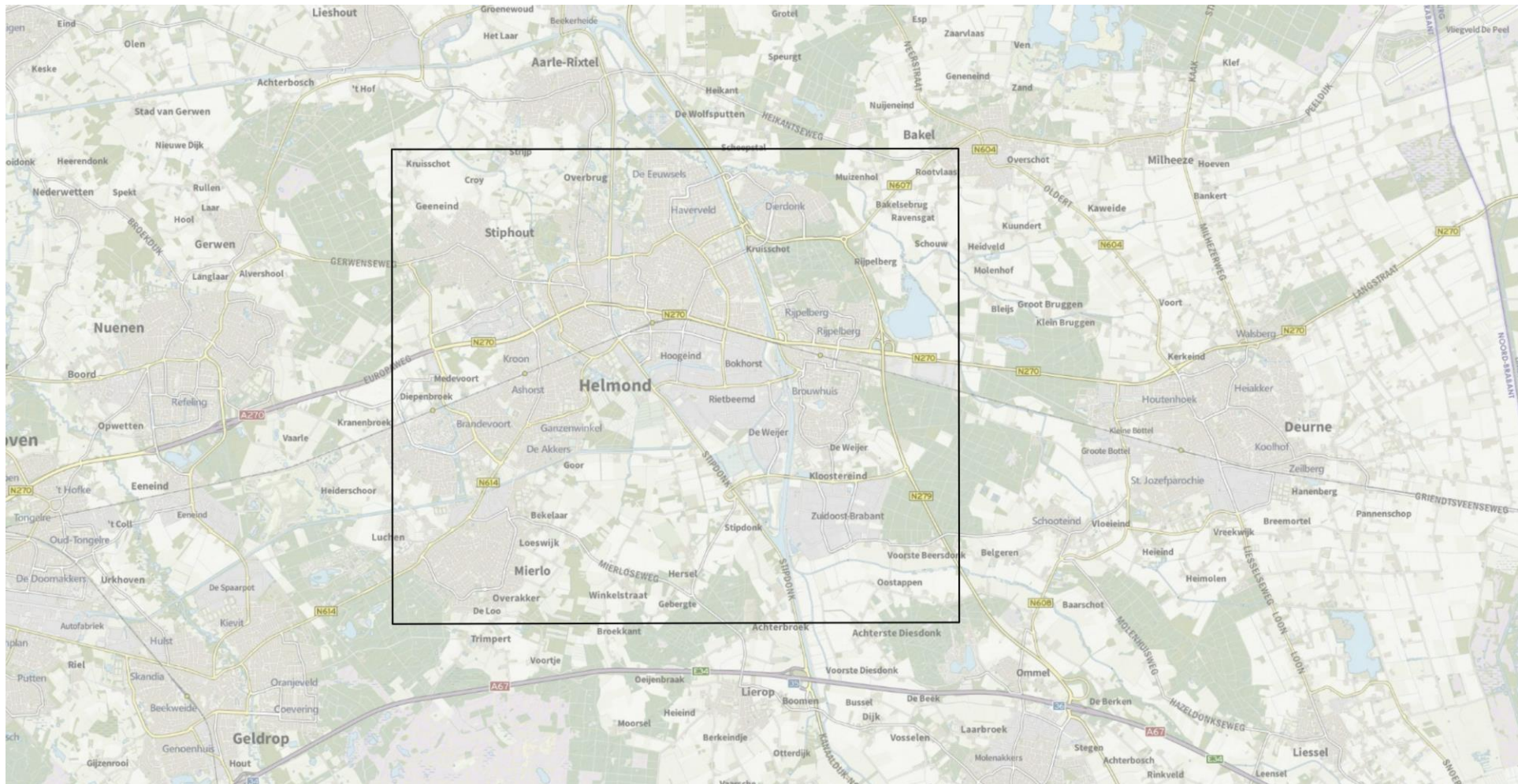
Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Bijlage 3 Mogelijk te verwachten beschermde soorten Wnb

Hieronder volgt een overzicht van waargenomen beschermde soorten binnen een representatief gebied rond het plangebied (bron: © NDFF 20-09-2022 22:35:19). Met de indicatie 'mogelijk te verwachten' wordt een beoordeeld of de soort een mogelijke vaste rust- en of verblijfplaats heeft binnen de invloedsfeer van de ingreep. De informatie uit de NDFF mag niet zonder toestemming van BIJ12 (Uitvoeringsorganisatie) worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Toetsing op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Amfibieën					
Kikkers					
Bastaardkikker	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Waterhabitat afwezig.	8
De bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i>) is weinig kieskeurig en komt in allerlei uiteenlopende habitats voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn.					
Bruine kikker	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	147
De bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) komt in zeer vele biotopen voor, zoals bossen, heidevelden, graslanden, ruderaal terreintjes, en duinen. Enige voorwaarde is de aanwezigheid van begroeiing en een strooisellaag of andere vochtige plekken waar hij overdag kan schuilen. In heel open gebieden als agrarische landschappen of zeer droge gebieden komt de soort niet voor.					
Groene kikker (onb.)	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Waterhabitat afwezig.	91
Binnen het groene kikkercomplex (<i>Pelophylax esculenta synklepton</i>) worden drie soorten onderscheiden. Poelkikker of kleine groene kikker (<i>Pelophylax lessonae</i>), bastaardkikker of groene kikker of middelste groene kikker (<i>Pelophylax kl. esculenta</i>) en de meerkikker of grote groene kikker (<i>Pelophylax ridibunda</i>). De ecologie kan alleen worden bepaald voor de individuele soorten.					
Poelkikker	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Waterhabitat afwezig.	2
De poelkikker (<i>Rana lessonae</i>) is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden.					
Padden					
Gewone pad	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	83
De gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) is vanwege zijn op een terrestrische levenswijze aangepaste huid vrijwel uitsluitend te vinden op het land op enige afstand van het water. Vooral enigszins vochtige, sterk begroeide habitats als bossen, weilanden, akkers, graslanden, spoorwegbermen, duingebieden, begroeide moerassen en braakliggend terrein maar ook parken en tuinen in meer stedelijk gebied zijn een geschikte leefomgeving. Uitgestrekte onbegroeide open landschappen worden vermeden.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Salamanders					
Alpenwatersalamander	Wnb-andere soorten		Nee	Waterhabitat afwezig.	52
De alpenwatersalamander (<i>Mesotriton alpestris</i>) heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander geldt als weinig kritisch. De soort heeft een voorkeur voor beschaduwde wateren waarbij de onderwatervegetatie niet zelden volledig afwezig is en de bodem is vaak bedekt met een dikke laag dood blad. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. Het zomerhabitat ligt op enkele honderden meters van de voortplantingswateren verwijderd en plekken om te overwinteren worden gevonden onder steenhopen, houtstapels, in muren, onder bladhopen, kelders, takkenmateriaal en in vossen- en dassenburchten.					
Kamsalamander	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Waterhabitat afwezig.	1
De kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) komt voor in een verscheidenheid aan typen geïsoleerde wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. In het rivierengebied komt de soort voor in zelden overstromende (laag dynamische) strangen, kleiputten en kolken. Overwintering gebeurt vooral op het land op vochtige, vorstvrije locaties buiten de invloed van het grondwater in holletjes, onder stammen, takken-stapels, steenhopen, etc. Adulte kamsalamanders blijven vaak minder dan 100 meter van het voortplantingswater, mits dit geschikt leefgebied betreft. Als het leefgebied niet of minder geschikt is, komt migratie over enkele honderden meters voor.					
Kleine watersalamander	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Waterhabitat afwezig.	76
De kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>) is een soort met een brede keuze aan habitats. De soort wordt in Nederland in vrijwel alle landschapstypen aangetroffen. De voortplantingsbiotoop bestaat uit allerlei soorten ondiep stilstaand en zwak stromend water. Het moet niet al te groot of beschaduwd zijn en wat onderwatervegetatie bevatten. Als overwinteringshabitat gebruikt de kleine watersalamander min of meer vorstvrije ruimtes onder bijvoorbeeld boomstronken of een hoop bladeren. Een enkele keer overwintert de soort in de detrituslaag op de bodem van het water.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Dagvlinders					
Grote vos	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig.	8
De grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>) is een zeldzame vlinder en een echte zwerver die overal kan opduiken. Hij werd met uitsterven bedreigd maar sinds 2019 is op meerdere plaatsen voortplanting geconstateerd. Het is een soort van vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Geschikte waardbomen zijn vooral iep, maar ook zoete kers, peer en sommige wilgensoorten. Er moeten binnen het biotoop ook geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout.					
Grote weerschijnvlinder	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig. Geschikt habitat afwezig.	8
De grote weerschijnvlinder (<i>Apatura iris</i>) komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De waardboom is vooral boswilg; soms grauwe wilg. Eitjes worden op de bovenkant van oude blaadjes in vier tot vijf meter hoge wilgen gelegd op warme en beschutte plekken met een hoge luchtvochtigheid. Dit is vooral het geval bij kleine inhammen langs brede bospaden en bij luw gelegen bosranden.					
Kleine ijsvogelvlinder	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig. Geschikt habitat afwezig.	337
De kleine ijsvogelvlinder (<i>Limenitis camilla</i>) komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplant is Wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden.					
Spiegeldikkopje	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig. Geschikt habitat afwezig.	4
Het spiegeldikkopje (<i>Heteropterus morpheus</i>) is een zeldzame standvlinder die tussen 1990 en 2018 Alleen in het Weerterbos en De Groote Peel is gevonden. De soort gaat de laatste jaren hard achteruit. De habitat bestaat uit vochtige ruigten langs bospaden en bosranden, open bossen en hoogvenen.					
Kevers					
Vermiljoenkever	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geschikt habitat afwezig. Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig.	2
De vermiljoenkever (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) leeft voornamelijk in vochtige alluviale bossen langs beken en rivieren in het laagland. Voldoende aanwezigheid van vers dood, vochtig hout is de belangrijkste voorwaarde voor vestiging. Alleen bomen die recent dood zijn gegaan, bieden de juiste omstandigheden voor de Vermiljoenkever. Het is er vochtig, er zijn veel schimmels en de schors zit nog stevig om de boom waardoor er een stabiel microklimaat heerst. In Nederland wordt de Vermiljoenkever voornamelijk op populier en, in mindere mate, op Zomereik (<i>Quercus robur</i>) aangetroffen.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Libellen					
Geleedpotigen - Juffers					
Speerwaterjuffer	Wnb-andere soorten	Nee	Waterhabitat afwezig.	1	
De speerwaterjuffer (<i>Coenagrion hastulatum</i>) is een zeer kritische soort van licht gebufferde vennen en randen van hoogveen. De larven leven in de verlandingsvegetatie tussen ondergedoken waterplanten, op plaatsen met veel verschillende vegetatiestructuren. Naast ondergedoken platen zijn vaak drijvende waterplanten, zeggen en riet of lisdodde aanwezig.					
Geleedpotigen - Libellen					
Beekrombout	Wnb-andere soorten	Nee	Waterhabitat afwezig.	30	
De beekrombout (<i>Gomphus vulgatissimus</i>) is een soort die meestal wordt geassocieerd meestal met traag stromende laaglandbeken met rijk begroeide oevers. Dat deze beken vaak genormaliseerd zijn hoeft geen belemmering te vormen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten.					
Bosbeekjuffer	Wnb-andere soorten	Nee	Waterhabitat afwezig.	6	
De bosbeekjuffer (<i>Calopteryx virgo</i>) is een kenmerkende soort voor, langzaam stromende (bos)beken met een heel goede kwaliteit van het water. Komt voor langs natuurlijke, beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De habitat bestaat uit bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie.					
Gevlekte witsnuitlibel	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Waterhabitat afwezig.	2	
De gevlekte witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) is een vrij zeldzaam maar de soort wordt de laatste jaren weer wat algemener en duikt regelmatig op nieuwe plekken. De meeste gevlekte witsnuitlibellen zijn te vinden bij verlandingszones van laagveenmoerassen. De larven leven namelijk tussen waterplanten in de verlandingszone. Daarnaast kunnen ze voorkomen in bosplassen en verlandingszones van hoogveen- en heidevennen op de hoge zandgronden en randzones van hoogveen. In de duinen is de soort gevonden bij verlandingsvegetaties met een laagveenkarakter. Zowel vegetatieloze als dichtgegroeide wateren worden gemedend.					
Nachtvlinders					
Teunisbloempijlstaart	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Soort wordt uitgesloten (zie hoofdtekst).	4	
De teunisbloempijlstaart (<i>Proserpinus proserpina</i>) is te vinden op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar waardplanten staan. De rupsen van de teunisbloempijlstaart leven voornamelijk van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart. Teunisbloemen worden vooral aangetroffen op omgewerkte zandige grond.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Reptielen					
Hagedissen					
Levendbarende hagedis	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig.	2
<i>De levendbarende hagedis (Zootoca vivipara) is afhankelijk van een gebied met veel variatie en afwisseling in zowel vegetatie als structuur. Met name de afwisseling van plekken om te zonnen en direct in de dekking te kunnen vluchten is belangrijk. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen.</i> <i>De soort kan zich jaarlijks over een afstand van één tot twee kilometer verplaatsen langs bosranden en open mantelzones op zoek naar nieuw leefgebied.</i>					
Vaatplanten					
Vaatplanten					
Kartuizer anjer	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig. Niet aangetroffen tijdens veldbezoek.	1
<i>Kartuizer anjer (Dianthus carthusianorum) staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond. Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bossages langs bermen en dijken en op leisteenhellingen en zandsteenrotsen. Bloeit van juni tot oktober.</i>					
Vissen					
Grote modderkruiper	Wnb-andere soorten		Nee	Waterhabitat afwezig.	8
<i>De grote modderkruiper (Misgurnus fossilis) prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. De soort heeft een voorkeur voor verlandende wateren in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. In Nederland ligt een aanzienlijk deel van het leefgebied in de sloten van ingepolderde voormalige overstromingsvlakten.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Vogels					
Blauwe reiger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	615
Brielduiker	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	10
Ekster	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig.	1346
Grote gele kwikstaart	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	288
<i>Nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur of onder een brug of bij boomwortels in oevers. Ze maken ook gebruik van speciale nestkasten.</i>					
Ooievaar	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	170
Raaf	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Nestlocaties afwezig.	2
<i>De raaf (Corvus corax) leeft in Nederland in uitgestrekte gebieden waarin bossen en heide elkaar afwisselen; steeds vaker ook in bosjes in cultuurland. Zoeken voedsel ver van de nestplaats en vliegen soms kilometers om in weilanden of kwelders te foerageren. Afhankelijk van gebieden die rijk zijn aan grondfauna.</i>					
Roek	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Nestlocaties afwezig.	443
Zwarte kraai	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig.	660
<i>De zwarte kraai (Corvus corone) broedt in (half)open landschappen met bomen, maar ook wel in hoogspanningsmasten. In bossen broeden ze meestal alleen aan de rand. Oude kraaiennesten zijn van belang voor roofvogels en uilen die zelf geen nest bouwen, als boomvalk, torenvalk en ransuil.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Gebouwbewonende vogels					
Boerenzwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	211
Gierzwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	416
Huismus	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	1678
Huiszwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig. Geen nestlocaties te verwachten.	326
Zwarte roodstaart	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	484

De zwarte roodstaart (Phoenicurus ochruros) heeft een sterke voorkeur voor warme, droge en lichte biotopen. Verdwijnt weer als de omgeving te groen wordt. De vogel bouwt zijn nest in holten en spleten in bomen, rotsen, of gebouwen. Er wordt veel in steden genesteld. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor hoge zangposten van twintig meter of hoger.

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Holenbroeders					
Bonte vliegenvanger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	386
<i>De bonte vliegenvanger (Ficedula hypoleuca) wordt vooral aangetroffen in halfopen loof- en gemengde bossen met een gevarieerde structuur. Ze broeden van nature in boomholten en dan bij voorkeur in eiken. In Nederland vaak in nestkasten.</i>					
Boomklever	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	2291
<i>De boomklever (Sitta europaea) broedt in licht soortenrijk loof- en gemengd bos met ondergroei, vooral met oude en hoge bomen. Ook in parken en lanen.</i>					
Boomkruiper	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	1135
<i>De boomkruiper stelt geen hoge eisen aan een broedplaats; maakt nesten achter loszittende boombast, oude nestkastjes, tussen klimopbegroeiing op bomen, muren of schuttingen en op tal van andere plekken.</i>					
Gekraagde roodstaart	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	43
<i>De gekraagde roodstaart (Phoenicurus phoenicurus) is een vogelsoort van oude, parkachtige bossen met weinig ondergroei. Open plekken, oude bomen, graslanden of heiden moeten elkaar afwisselen. Ook in kleinschalig boerenland met oude, lommerrijke erven. Gekraagde roodstaarten zijn holenbroeders, die ook wel van nestkasten gebruikmaken.</i>					
Grauwe vliegenvanger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	15
<i>De Grauwe vliegenvanger (Muscipapa striata) is voornamelijk te vinden in open loofbossen, gemengde bossen, bosranden met struwelen, parkachtige gebieden en lommerrijke dorpen en boerenerven. Er moet veel ruimte zijn in de kroonlaag om te kunnen foerageren. De Grauwe Vliegenvanger nestelt in nissen en halfopen hopen in bomen maar soms ook in gebouwen. Hij maakt ook gebruik van halfopen nestkasten.</i>					
Groene specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	1518
<i>De groene specht (Picus viridis) heeft een voorkeur voor landschap met oude loofbomen, afgewisseld met geschikt open gebied met genoeg mieren. Geschikte nest- en slaapplekken zijn open bossen, bosranden, parken, oude houtsingels en boomrijke tuinen. Hij broedt meestal in een zelfgehakt hol in een oude loofboom. In grote bosgebieden broedt hij vaak alleen langs de randen of rond kale stukken.</i>					
Grote bonte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	1341
<i>De grote bonte specht (Dendrocopos major) broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort. Past zich makkelijk aan aan omstandigheden, koloniseert nieuwe gebieden met geschikte nestbomen en kan dicht bij mensen broeden.</i>					
Ijsvogel	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	566

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Kleine bonte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	174
<i>De kleine bonte specht (Dryobates minor) nestelt meestal in tak van een dode loofboom of een dood deel van een levende loofboom. Meeste nesten in zachte bomen zoals berk, populier of wilg, maar ook wel in beuken.</i>					
Koolmees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	2930
<i>Het nest bevindt zich in de holte van een boom, soms ook in rotsen en muren. Maakt veel gebruik van nestkasten.</i>					
Oeverzwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	200
Pimpelmees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	2369
<i>Het nest bevindt zich in de holte van een boom. Maakt veel gebruik van nestkasten.</i>					
Spreeuw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	575
<i>Spreeuwen broeden in holtes van bomen, in nestkasten en in gaten en kieren van gebouwen. Spreeuwen zijn opportunisten en je komt ze dan ook op veel plaatsen in ons land tegen, ook in dorpen en steden. Echte graslandvogel. Grasvelden (van vochtig tot droog) en in veel mindere mate akkers voorzien spreeuwen van insecten en hun larven.</i>					
Tapuit	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	37
<i>De tapuit (Oenanthe oenanthe) is een op de grond levende vogel van open terrein zonder struiken en bomen zoals duinen en heidevelden. In het buitenland ook van droge graslanden, hoogvenen, rotsige hellingen en toendra's. Tapuiten broeden in holen, vaak een konijnenhol.</i>					
Zwarte mees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	127
<i>De zwarte mees (Periparus ater) komt in Nederland vooral voor op de zandgronden. Naaldbossen vormen de belangrijkste leefgebieden, vooral bossen met veel sparren. Broedt van eind april tot eind juni.</i>					
Zwarte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	141
<i>De zwarte specht (Dryocopus martius) komt in Nederland het meest voor in uitgestrekte naaldbossen, afgewisseld door beukenlanen en -percelen. Ze hakken hun nestholte vooral uit in dikke beuken, maar ook Amerikaanse eik, grove den en lariks. Zwarte spechten foerageren graag in jong naalldhout op mieren (vooral houtmieren). Elk broedjaar hakt de zwarte specht een nieuwe nestholte uit. Oude nesten worden in gebruik genomen door allerlei vogels en zoogdieren, waardoor de zwarte specht een belangrijke rol speelt in het ecosysteem van zijn habitat.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Roofvogels					
Boomvalk	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Nestlocaties afwezig.	24
De boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>) is een schuwe soort. Broedt solitair, territoriaal. Bouwt zelf geen nest, gebruikt oud kraaien- of eksternest. Jaagt in open en halfopen land: parklandschappen, heiden en hoogvenen, open duin en moeras, boerenland en dorpen, ook wel in buitenwijken van steden. Broedt in allerlei typen bos, liefst in halfopen bos of aan de randen ervan, ook wel in solitaire bomen; bijna overal waar kraaien en eksters broeden. Dus ook regelmatig in populierensingels, op erven, in hoogspanningsmasten en in stadsparken. Concentraties boomvalken zijn vaak daar waar veel libellen zijn.					
Buizerd	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Nestlocaties afwezig.	1479
Paren hebben meerdere nesten in een territorium en switchen van jaar op jaar, lapt ook oude nesten van andere roofvogels op. Broedt liefst in kruinen van hoge bomen, vaak tegen de rand van het bos, soms lager in struiken, heel zelden zelfs op de grond. Bouwt nest van takken en twijgen. Het nest is groot, ongeveer een meter in doorsnede en 60 cm diep.					
Havik	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Nestlocaties afwezig.	53
Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Nest meestal hoog in de kroon van een loof- maar meestal een naaldboom. Groot, met basis van stevige takken.					
Slechtvalk	Wnb-Vogelrichtlijn	3	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	89
Sperwer	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	235
Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Bouwt jaarlijks een nest, waardoor in lang bezette territoria veel oude nesten zijn. Nest vaak dicht tegen de stam in dicht bos. Soms in struiken.					
Torenvalk	Wnb-Vogelrichtlijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	322
Bouwt zelf geen nest. Broedt in oud kraaiennest, in Nederland tegenwoordig vooral in speciale open of halfopen torenvalkkasten met turf erin. Ook in nissen in gebouwen en in het buitenland op rotsrichels en in rotsspleten.					
Wespendief	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	39
De wespendief (<i>Pernis apivorus</i>) leeft in loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. Ook moerasbos en kleinschalig cultuurland met bos. Hij eet vooral larven, poppen, volwassen wespen, bijen, hommels.					
Zwarte wouw	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	2
Zwarte wouw broedt graag in halfopen, bos- en waterrijke gebieden, zoals rivierdalen met ooibossen, moerasgebieden, maar ook in ander loofbos en veelal aan de rand. Doorgaans in de buurt van visrijke wateren. Broedt ook graag graag in kolonie blauwe reigers. Een typisch wouwnest is goed herkenbaar aan rommel op nest.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Uilen					
Bosuil	Wnb-Vogelrichtlijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	177
De bosuil bewoont allerlei landschappen, variërend van loof- en naaldbos tot stadsparken en groene woonwijken. De bosuil broedt overwegend in boomholtes en begint al vroeg in het jaar (soms al in december) met nestelen en broedt over het algemeen van februari of maart tot juni. Binnen het leefgebied moeten voldoende (oude) bomen aanwezig zijn, is heel het jaar voedsel beschikbaar én bereikbaar en moeten er voldoende roest- en broedplaatsen aanwezig zijn.					
Kerkuil	Wnb-Vogelrichtlijn	3	Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geen nestlocaties te verwachten.	28
De kerkuil (<i>Tyto alba</i>) is een bewoner van (half)open landschappen, bij ons veelal het boerenland. Hij vestigt zich graag in gebouwen zoals schuren of kerkstorens. Broedperiode vanaf februari tot soms ver in het najaar.					
Ransuil	Wnb-Vogelrichtlijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig. Geen nestlocaties te verwachten.	7
De ransuil (<i>Asio otus</i>) broedt veelal in oude nesten van eksters of kraaien. Broedt van maart tot en met juli. 's Winters verzamelen ransuilen zich in (soms grote) groepen, vlak bij gunstige voedselgebieden. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen.					
Steenuil	Wnb-Vogelrichtlijn	1	Nee	Geen nestlocaties te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	77
De steenuil (<i>Athene noctua</i>) schuwt de menselijke omgeving niet en broedt voornamelijk op gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. De steenuil broedt van eind maart tot in juni. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Als schuilplaatsen en broedholen worden oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke gebruikt.					
Zoogdieren					
Evenhoevigen					
Damhert	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Te veel verstoring aanwezig.	2
Het damhert (<i>Dama dama</i>) komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden.					
Ree	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig. Te veel verstoring aanwezig.	305
Haasachtigen					
Haas	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig.	180
Konijn	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen sporen aangetroffen.	182

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Hondachtigen					
Vos	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig.	19
Wolf	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geschikt habitat afwezig.	1
<i>Wolven lijken tot dusver een voorkeur te hebben voor laag gelegen glooiende tot vlakke landschappen met een schakering van omvangrijke bos-, heide- en/of hoogveengebieden. Daartussen verbindend liggen eveneens uitgestrekte landbouwgebieden. Deze gebieden, kennen een relatief lage dichtheid aan menselijke bevolking en – van primair belang – grote populaties prooidieren; waaronder (de combinatie) ree, damhert, edelhert en everzwijn. Dekking en rust is ook belangrijk voor wolven, namelijk de mogelijkheid om zich ongestoord voor mensen te kunnen verschuilen in omvangrijke en afgelegen natuurkernen. De beschikbaarheid van schoon zoetwater(en) is tevens een bepalende vestigings- en habitatfactor.</i>					
Knaagdieren					
Bever	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geschikt habitat afwezig.	81
<i>De bever (Castor fiber) is afhankelijk van gebieden met water en aangrenzende bosgebieden. Ze hebben een voorkeur voor riviervalleien met veel uiterwaarden, begroeid met zacht hout, en houden zich voornamelijk op langs de trager stromende delen van de rivier. Ook zijn ze te vinden langs meren, beken, poelen en moerassen.</i>					
Eekhoorn	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig.	344
<i>De eekhoorn (Sciurus vulgaris) leeft voornamelijk in uitgestrekte naaldbossen en gemengde bossen waarin naaldbomen overheersen. Ze komen ook voor in parken en tuinen. Ze zijn minder algemeen in kleinere naaldbossen of in loofbossen. De voorkeur van eekhoorns gaat uit naar ouder bos. Eekhoorns nestelen graag in boomholtes, waarin ze goed beschermd zitten. De ingang moet maar 5 cm zijn om binnen te geraken, wat vaak het geval is bij oude spechtenholen. Bij gebrek hieraan bouwt de eekhoorn een bolvormig nest in een boom of grote struik.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Marters					
Bunzing	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Te veel verstoring aanwezig.	18
De bunzing (<i>Mustela putorius</i>) komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor. Ook in dorpen en buitenwijken van steden komt de bunzing soms voor. Het voedsel van de bunzing bestaat uit allerlei dierlijk voedsel zoals konijnen, hazen, ratten, muizen, mollen, vogels, vogeleieren, reptielen, amfibieën en insecten, maar ook vogelkers, bosbes of ander fruit wordt gegeven. De bunzing is vooral 's nachts actief. In de uren na zonsondergang en voor zonsopgang vertoont de bunzing de meeste activiteit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol. Daarbij ontstaat een stortbergje met aarde waardoor het hol sterk lijkt op dat van een bruine rat.					
Das	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig.	22
De das (<i>Meles meles</i>) leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld.					
Steenmarter	Wnb-andere soorten		Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Te veel verstoring aanwezig.	12
De steenmarter (<i>Martes foina</i>) heeft een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Hij heeft een veelzijdig menu. Hij eet o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen. Steenmarters maken veelal geen echt nest; meer een schuilplaats in een kier of nis met diverse voorhanden zijnde materiaal. De grenzen van een territorium worden gemarkeerd met urine en met geurstof uit kliertjes in de voetkussentjes van de achterpoten (ook geurklieren bij mondhoeken en anus). Dit veroorzaakt vaak geuroverlast bij mensen.					
Wezel	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Te veel verstoring aanwezig.	10
De wezel (<i>Mustela nivalis</i>) is een woelmuisspecialist en veldmuis en rosse woelmuis zijn de voornaamste prooien. Daarom heeft hij in vergelijking met hermelijn en bunzing een grotere voorkeur voor drogere en kleinschalige agrarische habitats, overeenkomstig met veldmuis. Ook op erven en groene delen van dorpen en steden komt de wezel voor. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij boschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. De wezel is dagactief en afwisselend enkele uren actief en in rust.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Overige insecteneters					
Egel	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	112
<i>De egel komt overal voor zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels zijn nachtactief. Overdag slapen ze vaak op de kale grond onder dicht struikgewas of in een moeilijk te vinden nest van bladeren, mos of ander materiaal. Ook slapen egels in holtes onder boomwortels, in composthopen of konijnenholen.</i>					
Spitsmuizen					
Huisspitsmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	8
<i>De huisspitsmuis (Crocidura russula) is een zeer algemene soort die in vrijwel geheel Nederland voorkomt. Huisspitsmuizen leven in allerlei soorten gebieden. In graslanden, bosranden, weiden, tuinen, parken, heggen en het gehele jaar door ook in gebouwen. Ze geven de voorkeur aan droge leefomstandigheden. In de nabijheid van menselijke nederzettingen is de huisspitsmuis vaak te vinden in huizen, boerderijen, stallen, schuren of kelders.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Vleermuizen					
Gewone dwergvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats.	811
De gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>) is een gebouwbewonende soort. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. In Oost-Europa worden ze ook in bomen en grotten gevonden. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Massa-winterverblijfplaatsen worden aangetroffen in hoge en massieve gebouwen waar ze vorstvrij kunnen overwinteren.					
Gewone grootoorvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats. Geschikt habitat afwezig.	9
De gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>) gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden voornamelijk aangetroffen in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten, maar ook in gebouwen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders. Overwinterende gewone grootoorvleermuizen zijn echter ook op zolders en in kerktorens, en een enkele keer in boomholtes gevonden.					
Laatvlieger	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats.	32
De laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>) is een gebouwbewonende soort. Een enkele keer zijn ze ook in bomen te vinden. Ze bevinden zich voornamelijk in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. In vleermuiskasten worden laatvliegers zelden aangetroffen.					
Meervleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats.	1
De meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>) jaagt in een snelle rechtlijnige vlucht in lange trajecten vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Ook worden regelmatig meervleermuizen waargenomen boven vochtige weilanden en bosranden, binnen een straal van 500 meter van water. Ze jagen vooral op die insecten die op het wateroppervlak zitten of daar vlak boven vliegen. Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen.					
Rosse vleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats.	17
De rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>) komt met name voor in bossen en parken. Ze jagen voornamelijk boven moerassen, open water, vochtige weilanden en bosranden. De verblijfplaats van de rosse vleermuis is vaak een boomholte, bijvoorbeeld spleten in oude bomen of verlaten spechtenholen. Deze holte bevindt zich vaak tot 20 meter boven de grond. Een enkele keer maken ze gebruik van gebouwen, rotsspleten en vleermuiskasten. Zelden komen ze in grotten voor. Hij overwintert in holle bomen, rotsspleten, gebouwen en bruggen.					
Ruige dwergvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen mogelijkheden voor een verblijfplaats.	4
De ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>) jaagt vooral half open bosrijk landschap. Ze jagen ook graag bij straatlantaarns, maar bebouwing en open gebied zijn minder in trek. Uit het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend.					
Watervleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geschikt habitat afwezig.	5
De watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>) houden zich vooral op in open bebost terrein in de buurt van water. De kraamkoloniën bevinden zich in boomholten, rotsspleten en zolders. De ingang naar de kolonie kan zich minder dan een meter van de grond bevinden. Mannetjes leven solitair of in kleine groepjes. Deze verblijven in muren, onder bruggen en in spleten. Watervleermuizen overwinteren in koude, vochtige ondergrondse hollen, waaronder grotten, mijnen, kelders en oude putten.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Ware muizen					
Bosmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	94
De bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) komt, ondanks zijn naam doet vermoeden, voor in zowel bossen als open terreinen, zolang er maar voldoende dekking is zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen. De bosmuis is te vinden in duinen, heide, akkers, wegbermen, niet te natte rietlanden en braakliggend land. Maar ook in boomgaarden, parken en tuinen. In zeer natte terreinen en open weilanden komt hij niet voor.					
Dwergmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1
De dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) komt voor in hoog gras, zeggen en graan- en rietvelden, ruigten en dijkbegroeiing, maar ook in kreupelhout, houtwallen, hagen, braamstruiken en in de duinen. Hij heeft geen duidelijke voorkeur voor droge of natte gebieden. Vooral de aanwezigheid van hoogopgaande dichte vegetatie is van belang. De soort komt nauwelijks voor in intensief gemaaid gebieden. In de winter zoeken de dieren soms graanschuren, hooimijten of stobalen op.					
Woelmuizen					
Rosse woelmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	7
De rosse woelmuis (<i>Myodes glareolus</i>) leeft bij voorkeur in loof- en gemengd bos met daaronder een struik- of kruidlaag, maar hij komt ook voor in jonge aanplant en in naaldbos. Ook leeft hij in houtwallen, heggen, bosranden en parken. Hij waagt zich zelden in open gebieden zonder beschutting.					
Veldmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja		5
De veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) komt voor in open gebieden met grassen en/of granen, zoals graanakkers, wegbermen, dijken, spoorwegtaluds, slootkanten, boomgaarden, graslanden en klavervelden. Ze hebben een voorkeur voor drogere gebieden met kort gras. Ze ontbreken in drassige streken, bossen en in gebieden met hoge begroeiing.					
Woelrat	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1
De woelrat (<i>Arvicola amphibius</i>) komt voornamelijk voor langs schoon, stilstaand water, zoals beken, rivieren, sloten, greppels en meren. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met een gelijkmatige waterstand met steile oevers die begroeid zijn en die meerdere vegetatielagen hebben. De oever moet maximaal 1 meter hoog zijn en het water minimaal 20 cm diep. Hij kan ook aangetroffen worden verder weg van het water, in boomgaarden en op akkerland, maar dan vaak ondergronds in gangenstelsels.					